

**VITAMINI MAGÁNÓVODA
SZAKMAI PROGRAMJA**

2017.

Intézmény OM- azonosítója:	Intézményvezető:
Alkalmazotti közösség nevében:	Szülői szervezet nevében:
Dokumentum jellege: Nyilvános	
Érvényessége: 2017. szeptember 1.	
Ph.	

Készült 1 eredeti példányban. Sokszorosítva 2 példányban. Iktatószám:2017/.....

Tartalomjegyzék

I.A pedagógiai program jogszabályi háttere:	4. o.
II.A jellemző adatai:.....	5. o.
III. Az óvoda bemutatása:	5. o.
IV. A pedagógia program küldetése - filozófiája	7.o.
V. Gyermekképünk	9.o.
VI. Óvodaképünk	11. o.
VII. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételeink:	13. o
VIII. Az óvoda szűkebb és tágabb környezete:	17.o.
IX.A program nevelési feladatrendszere.....	23. o.
1.Az egészség és környezeti nevelés alapelvei – Az egészséges életmód alakítása	24. o.
2.Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés:.....	43.o.
3.Anyanyelvi, értelmi nevelés	52. o.
X. A játék, a tevékenységekben megvalósuló tanulás és a munka helye a programunkban:	60. o.
XI.A különböző tevékenységi formák és színterei bemutatása.....	71. o
1.Mozgás	71.o.
2. Verselés, mesélés	73.o.
3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	77.o.
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	81.o.
5.Külső világ tevékeny megismerése környezeti és matematikai tartalommal	84.o.
XII. Az óvoda hagyományos ünnepei	90. o.
XIII. Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket	95. o
XIV.A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése.....	99.o.
XV.A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	111.o.
XVII. Az óvoda kapcsolatrendszere:	115. o.
XVIII.A pedagógiai munka dokumentáció	119.o.

I. A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- A Vitamini Magánóvoda hatályos Alapító Okirata

Programunk szemléletmódja az óvodai nevelésről szóló Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott elveket követi.

A gyermekek harmadik életévétől az iskolába lépésig a családi nevelés kiegészítésére, a teljes gyermeki személyiség fejlődésének segítésére vállalkozunk.

Az óvoda 3 legfontosabb funkciójának tekintjük az:

- óvó-védő-,
- szociális-,
- nevelő-személyiségfejlesztő funkciót.

II. A jellemző adatai:

II.1. Az óvoda meghatározó adatai:

Az intézmény hivatalos elnevezése:	Vitamini Magánóvoda
Címe:	2040 Budaörs, Szőlő köz 1.
Típusa:	1 csoporttal rendelkező magánóvoda
Alapító okirat száma:	
Működési engedély szám:	
OM azonosító:	
Alapítás éve:	2017. szeptember 1.
Fenntartója:	Fitskool Oktatási Egyesület
Székhelye:	2040 Budaörs, Törökugrató utca 67.
Nevelési nyelve:	magyar
Email cím:	info@vitaminik.hu
Honlap:	www.vitaminik.hu
Program alkotója:	Tóth Zsófia
Program elfogadója:	

III. Az óvoda bemutatása:

Az óvoda Budaörsön, a Szőlő közben található, egy nagy kerttel rendelkező családi házban. Az épületet 2017-ben teljesen felújítottuk, korszerűsítettük, balesetmentessé alakítottuk. Olyan helyé varázsoltuk, ami gyermekek nevelésére, fejlesztésére, gondozására alkalmas. A helyiségben található bútorok mérete, színe, elrendezése az óvodás korosztály számára megfelelő, a gyerekek fejlődését és fejlesztését segítő.

Az óvoda indulásakor a kertet is felújítottuk. A tudatosan átgondolt játéktér az udvar minden pontjáról áttekinthető, és megvalósításában igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz, és igényeihez. Az udvaron található telepített mászóka, csúszda, homokozó minőségi tanúsítvánnyal rendelkezik. A szabványoknak megfelelő mászóka és csúszda ütéstompító rugalmas aljzattal rendelkezik.

A játék a gyermek elsődleges, és legfontosabb tevékenysége, mely által fejlődik a legtöbbet, alapvető képességek és készségek elsajátításának birtokába jut. Ezért fontos megfelelő játékeszközök kiválasztása. Játékállományunk mennyiségileg, minőségileg, a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva megfelelő, a gyerekek fejlődését és fejlesztését segítő. Minden évben új játékokkal pótoljuk az elhasználtakat.

Ahogy az óvoda nevében is benne van fő alapelvünk, hogy a gyermekeket egészséges életmódra neveljük, egészséges életvitel igényét alakítsuk ki. Kiemelt célunk, hogy a gyermekek testi és lelki fejlődését elősegítsük.

A mozgás a mindennapjaink fő részévé vált. A heti egy kötött testnevelésen kívül minden nap beleillesztjük a napirendünkbe 15-20 perces „mindennapos testnevelést”. Lehetőség szerint, mindig szabadban, jól levegőn végezzük. A mindennapos mozgással célunk, hogy a gyermekekkel mozgást megszerettessük, és a mozgáskedvüket megőrizzük.

Heti egyszer délutánonként a gyerekeknek lehetőségük van gyermek jógán és úszáson részt venni.

Gyakran megyünk kirándulni a közelben található Fenyvesbe, ahol a gyermekek a természetben tudnak mozogni, énekelni, játszani. A kirándulások alkalmával megismerik az erdőben élő növény és állatvilágot, felfedezik a természet adta szépségeket, elsajátítják a környezettudatos magatartást és segítségével megtanulják a környezetvédelmi szokásokat.

Nagy figyelemmel állítjuk össze a napi négy étkezést, hogy a gyermekek változatos, egészséges ételeket egyenek. Minden étkezéshez kínálunk gyümölcsöt és zöldséget, amit nyáron a saját veteményesünkből és gyümölcsfánkról szüretelünk. A szemetet szelektíven gyűjtjük, ezzel is környezettudatosságra neveljük a gyermekeinket.

A fentiek szellemében egészséges arányt tartunk az irányított foglalkozások és a spontán játék között, hiszen a gyermek a játékon keresztül fejlődik a leginkább. A kis létszámnak köszönhetően mód nyílik a differenciált bánásmódra: egyéni adottságokat figyelemmel véve segítjük a tehetségek kibontakozását, az apró lemaradással küzdőket megtámogatjuk

A hozzánk járó gyermekeket szakképzett óvodapedagógusok és szakképzett dajka családias, kiegyensúlyozott és szeretetteljes környezetben nevelik és fejlesztik. Az óvodapedagógusaink munkáját logopédus és fejlesztő pedagógus segíti.

Mivel az óvodai éveket az anyanyelv minél jobb elsajátítására, fejlesztésére fordítjuk, a nyelvoktatást csak nagyobb gyermekek esetében támogatjuk.

A gyermekek szüleivel bizalomra épülő, együttműködő kapcsolatot ápolunk, ezért a hagyományos ünnepeinket (Márton nap, Mikulás, karácsony, farsang, húsvét, anyák napja és évzáró) a szülőkkel közösen ünnepeljük.

IV. A pedagógia program küldetése - filozófiája

A gyermekek szokásainak nagy része 10 év alatt alakul ki. Épp ezért fontos, hogy már egész kis korban megtanulják, és megszeressék a rendszeres testmozgást, a helyes táplálkozást, az egészséges életmódot. A kis létszámú, családi légkör lehetővé teszi, hogy a gyermek kibontakoztathassa saját egyéniségét, és szakképzett óvodapedagógusoktól kapott irányelvek alapján a saját világukba illesszék a tanultakat.

A tanulás módszertana a játék, a számos szabadtéri program, ami nemcsak az egészséges életmódot, de a természet szeretetét, és a környezetvédelmet is közelebb hozza. Az elhízás napjaink népbetegsége, amely hosszútávon számos más kórkép (szív- és érrendszeri betegségek, magas vérnyomás, cukorbetegség daganatok, depresszió, mozgásszervi panaszok) kialakulásához vezet.

Magyarországon jelenleg minden 5. gyermek túlsúlyos vagy elhízott, és a fenti szövődmények egy része már gyermekkorban kialakul. Tudományos vizsgálatok bizonyítják, hogy mind a gyermekkori elhízás, mind a már kialakult szövődmények életmód változtatással (helyes táplálkozás, rendszeres testmozgás, pihenés, sok játék,) nagy arányban sikeresen visszafordíthatók. A másik oldalon viszont beavatkozás nélkül az elhízott gyerekek 80%-a serdülőkorban is elhízott marad, illetve 30-75%-ban túlsúlyos felnőtté válik.

Az *óvodás korosztály* esetében a tudatos nevelés, és pedagógiai program keretében főként a megelőzésre összpontosítunk. Hiszünk abban, hogy azoknál a gyermekeknél, akik egész kisgyermekkoruktól ezen alapelvek szerint nevelkednek, elenyésző a gyermekkori elhízás kialakulásának problémája.

Forrás: <http://mensmentis.hu/elhizas/gyermekkori-elhizas-kezelese/>

Feladatunk:

- minden nap többször kerül gyümölcs és zöldség az asztalra. Délelőtt a tízórainál közösen, asztalnál fogyasztjuk el, délután folyamán felkínáljuk a lehetőséget egy , amiből bármikor vehetnek. Nyáron saját termésünket fogyasztjuk, amelyek vegyszermentesek. Törekszünk, hogy a gyerekek minél több fajta gyümölcsöt kóstoljanak meg a magyar terméstől kezdve az egzotikus gyümölcsökig.
- Minden nap négy étkezést biztosítunk, melyet gondosan átgondolva állítunk össze figyelve, hogy egészséges, változatos legyen az étlap. Figyelünk, hogy a kis étkezések is összhangban legyenek az ebéddel. Szívesen kínálunk teljes kiőrlésű, rozsos pékárut, kerüljük a cukrot és a zsíros ételeket.
- Nem édességgel motiválunk.
- Ünnepekkor saját készítésű egészséges süteményekkel készülünk.

- Biztosítjuk a rendszeres mozgást, ezáltal kielégítjük mozgásigényüket és megszerettetjük a mozgást
- Sokat mozgunk a szabadban, havonta többször kirándulunk
- Étkezésünkkel, magatartásunkkal példát mutatunk a gyerekeknek: mi is velük együtt mozgunk (megfelelő öltözetben) ; biciklivel vagy gyalog járunk a munkahelyre, ugyanazt az ételt fogyasztjuk, mint a gyerekek.
- Együttműködünk a szülőkkel: előre elküldjük a következő heti étlapot, hogy az otthoni étkezésekkel össze tudják hangolni. A gyerekekkel közösen készített plakátokkal hívjuk fel a figyelmet az egészséges életmód fontosságára. Túlsúlyos gyermek esetén segítséget nyújtunk. (tanácsot adunk, összekötjük szakemberekkel). Sportnapot szervezünk közösen a szülőkkel.
- Kapcsolatban állunk orvosokkal, védőnővel, dietetikusokkal.

V. Gyermekkép:

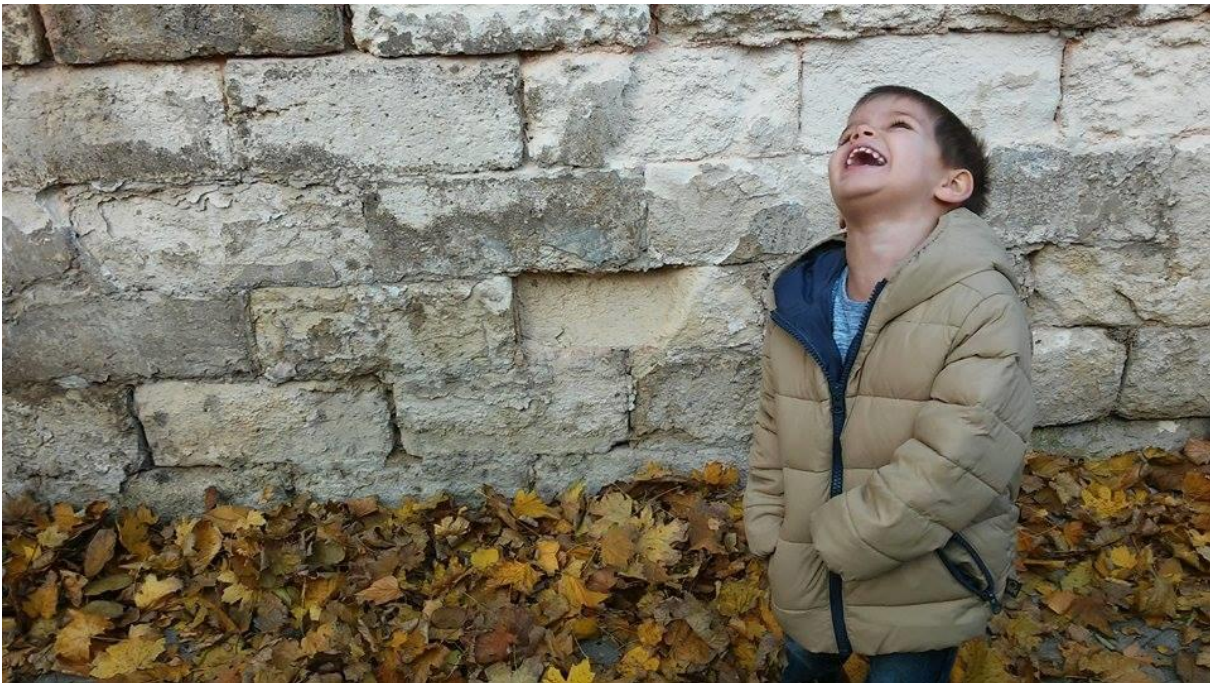
Az Alapprogram a gyermeki személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyéneenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ezért törekszünk, hogy elősegítsük a gyermeki személyiség kibontakozását. Minden gyermek számára biztosítjuk, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Szeretnénk, hogy a Vitamini Óvodába járó gyermekeink:

- minden nap szívesen jöjjenek az óvodába;
- legyenek boldogok, tudjanak egyedül és társakkal játszani;
- személyiségük legyen kiegyensúlyozott, érzelmileg gazdag, nyitott, érdeklődő; egészséges önbizalommal rendelkező, a szabályokat megértő, betartó, és kreatív;
- testileg, szellemileg önmagukhoz képest fejlődjenek.

VI. Óvodakép:

Óvodánkban a gyermek érdeke mindenekfelett áll. Gyermekeink szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó, optimális feltételeket biztosító környezetben élik mindennapjaikat, így természetes körülmények között fejlődnek. Elkötelezettek vagyunk amellyel, hogy gyermekekre odafigyelő, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, differenciált fejlesztésre, felzárkóztatásra épülő nevelőmunkát folytassunk.

Az óvodás korú gyermekek elsődleges színtere a család. A gyermek nevelési a család joga és kötelessége. Kiemelt szakmai célunk, hogy elősegítsük családias derűs légkörben a gyermekek sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását,

figyelembe véve az életkori, egyéni és helyi sajátosságokat. Figyelembe vesszük a családok eltérő nevelési szokásait. Mindezt a családok szoros kapcsolattartásával szeretnénk elérni.

Olyan óvodát szeretnénk:

- amely érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört biztosít az óvodás korú gyerekek számára,
- amely a gyerekek egészséges fejlődéséhez/fejlesztéséhez az életkoruknak, fejlettségüknek megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik
- a gyermeki személyiséget tisztelet, szeretet, megbecsülés, elfogadás és bizalom veszi körül
- amely lehetővé teszi a gyerekek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását, figyelembe véve az egyéni fejlettséget
- egész nap biztosítva van a mindennapi tapasztalatszerzési, gyakorlási lehetőség, ahol alkothatnak, kreativitásukat kiélhetik, gyakorolhatják és így megtanulják a közösségi élet szabályait
- önállóságra neveljük a gyerekeket
- ahol szabad játékkal és sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel, közös tevékenységekkel segítjük személyiségük harmonikus fejlődését, fejlesztjük a gyerekek erkölcsi, érzelmi, értelmi és testi nevelését

- mely bizalmon alapuló, toleráns együttműködő légkört biztosít a szülők számára
- az óvodában dolgozók személyisége és példamutatása elfogadó, segítő, támogató
- a gyermekek-gyermekek, gyermekek-pedagógusok, pedagógusok-szülők, pedagógusok-pedagógusok között bizalomra épülő, együttműködő, segítő szeretettel teljes kapcsolat van
- az óvodában dolgozó pedagógusokkal és az ő munkájukat segítő pedagógiai asszisztensekkel és dajkákkal előítél mentes pedagógiai környezetet alakítunk, példamutatásunkkal egymás elfogadására és a különbözőségek tiszteletére nevelünk.
- Az óvodában dolgozó pedagógusok és az ő munkájukat segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák folyamatosan képzik magukat.

VII. A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételeink:

1. Humán erőforrás:

A csoportban két szakképzett, főiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel. Közvetlen segítők egy szakképzett dajka, valamint szükség és igény szerint a pedagógiai és egészségügyi szakszolgálat munkatársai.

Dolgozók	Létszám adatok	
Pedagógus	Óvodavezető	1
	Óvodapedagógus	1
Pedagógiai munkát közvetlenül segítő	Dajka	1
Szak és egészségügyi szolgálat külső segítő szakemberei	Logopédus	1
	Fejlesztő pedagógus	1
	Gyógypedagógus(utazó)	1

2. A nevelőtestület és a pedagógiai munkát segítők képzettségi mutatói - kompetenciái

Képzettség iránya	Képzésben részt vettek száma
Óvodapedagógiai végzettség (főállásban foglalkoztatottak)	
- óvóképző főiskola	3
Egyéb egyetemi vagy főiskolai végzettség	
- gyógypedagógus	1
Szakvizsga vagy azzal egyenértékű képzés	
- óvodavezetés, közoktatás vezetés	1
- fejlesztő pedagógia	1

Képzettség iránya	Képzésben részt vettek száma
Szakképzett dajkák száma	1
Egyéb kompetenciák	
- alapfokú elsősegélynyújtás	1
- gyermekfelügyelő	1
- gyors és gépiró	1
- ECDL vizsga	1
- nyelvvizsga (alap, közép, komplex)	1

3. Az óvodapedagógusok továbbképzési irányultsága

	Óvodapedagógusok száma
Irányultság tárgya	
Dráma pedagógia	1
Népszokások, népi gyermekjátékok	1
Ének-zene, zenei nevelés	1
Néptánc módszertan	1
Matematikai nevelés,	1
ZOO- pedagógia	1
Jóga	1

4. Az intézmény belső továbbképzési rendszere

Minden program működésének alapja a művelt óvodapedagógus személye, ezért tartjuk fontosnak az önképzést és a továbbképzést. Szakmai munkaközösségeink és munkacsoportjaink irányultságát a társadalmi, szülői, valamint a kollégák igényeire és elvárásaira alapozottan évente határozza meg a nevelőtestület.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- az alkalmazott módszerek folyamatos figyelése, értékelése, és szükség szerinti módosítása
- szükség és lehetőség szerint a folyamatos, értékelő magatartás és figyelem adatokra, a gyermekek folyamatos megfigyelésére épül
- Hospitalást követő egy héten belül reflexió eljuttatása az érintett kolléga számára
- a szakmai fejlődés tudatos irányítása

Az elkövetkezendő évek belső továbbképzéseit az alábbi szempontokat határozzák meg:

- Működési folyamataink törvényhez igazítása → szabályozó dokumentumaink naprakészségének biztosítása
- A pedagógiai programunkban kitűzött célok, a szerzett kompetenciák alkalmazhatósága, a tanult ismeterek és kompetenciák beépítése a mindennapok nevelési gyakorlatába

A pedagógiai asszisztensek, dajkák intézményközi és az egyes megvalósítási helyeken történő szakmai fejlesztésének, folyamatos továbbképzésének célja munkaköri feladataik minőségi szinten való ellátásának segítő támogatása: a gyermekekkel, óvodapedagógusokkal, a közvetlen munkatársakkal, és a szülőkkel való kapcsolat eredményességének területein.

Az óvodapedagógusok továbbképzéseinek egyéb szinterei:

- humánszolgáltató szervek rendezvényei, tanfolyamai
- főiskola, egyetem, posztgraduális képzés

VIII. Az óvoda szűkebb és tágabb környezete:

Törekvésünk az egészséges és biztonságos környezet biztosítása. A gyermekeket körülvevő külső és belső környezet sajátosan igazodik az egyes óvodaépületekben folyó nevelési gyakorlathoz. Pedagógiai tevékenységrendszerünkben, és az épületenkénti sajátos környezetben segítenek az óvodapedagógusok és a munkájukat közvetlenül támogató dolgozók a gyermekeknek megérteni és feldolgozni a tárgyi - emberi világot, az abból származó információkat, a logika és a matematika világát, valamint a kimondott szavakat.

1. Tárgyi adottságok és feltételek:

Helyiségek	
Csoportszobák száma	1
Tornaterem, szoba	1
Logopédiai / fejlesztő foglalkoztató	1
Helyiségek	
Többfunkciós helyiség (nevelői szoba, iroda könyvtár, orvosi, logopédiai, stb.)	1
Játék és egyéb tároló helyiségek	1
Tálalókonyha és hozzá tartozó helyiségek	1
Udvar	1
Felnőtt öltöző	1
Felnőtt zuhanyozó	1

Internet hozzáférés	1
Számítógép pedagógusok részére	a 1

Csoportszobánk otthonos barátságos és jól felszerelt. A tudatosan kialakított tárgyi környezet a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását is támogatja. A gyermeki tevékenységek színterei a különböző kuckók, tevékenység központok, játékterek.

Udvar:

Az óvodához nagy udvar tartozik, számos mozgásfejlesztő játékkal, növényekkel, homokozóval, telepített játszótérrel és egyéb játékokkal. Fő nevelési elvünk, hogy a gyermekeket egészséges életmódra neveljük ezért a legtöbb időnket az a friss levegőn töltjük. Szeptembertől májusig napi két órát vagyunk az udvaron, a nyári hónapokban az óvoda játécai kitelepülnek az udvarra, így egész délelőttöt a szabadban töltjük. Az udvaron is biztosítjuk nekik a szabad játékot, a tapasztalatszerzési lehetőségeket, kutathatnak, kísérletezhetnek. Részt vehetnek szervezett játékokon és önfeledt szaladgálhatnak és fogócskázhatnak. Az udvarhoz tartozik a veteményes, egy meggyfa és egy diófa, amiket a gyerekek nagy lelkesedéssel gondoznak, nevelnek, majd ha beérnek a termések leszüretelik, amiből finom uzsonna, befőtt, saláta készül.

Az udvar növény és állatvilága kiváló lehetőséget ad, hogy megfigyeljük őket, rácsodálkozhatunk a körülöttünk levő környezet szépségére, megfigyelhetjük évszakok változásának jelenségeit, kísérletezhetünk. A zöld udvarunk lehetőséget ad, hogy megtanítsuk a gyermekeknek a környezetvédelem fontosságát.

Őszi levelek összegereblyézése

Nyári Duplózás az udvaron

Szánkózás

Telepített játszótér, ütészálló gumitéglával

Bicikli, roller, motorpálya

Mozgásos játékok helye

Mezítlábás torna a friss levegőn

Vizuális nevelés a szabadban

Az eső sem riaszt el minket az udvari játéktól.

„Brumma, brumma, hóha,hó!
Fára mászni vóna jó!”

Homokozó

Felfrissülés

Fű gondozása

Uzsonna a szabadban

Tornaszoba:

Az óvodában található egy jól felszerelt tornaszoba, mely minden igényt kielégít a gyermekek mozgásának fejlesztésére. A tornaszobában található sokféle mozgásfejlesztő eszköz és kellék, mely segíti a szervezett nagymozgásukat.

Testnevelés a tornaszobában

Testnevelés a tornaszobában

IX. A program nevelési feladatrendszere:

Az óvodai ellátásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia.

A gyermekeket - mint fejlődő személyiséget – különleges védelem illeti meg.

A gyermek nevelése elsősorban a családi joga és kötelessége, ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik.

- Célunk, hogy elősegítsük családi derűs légkörben az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, figyelembe véve az életkori, egyéni és helyi sajátosságokat, szem előtt tartva az eltérő fejlődési ütemüket és családi körülményeiket. Mindezt a családok szoros kapcsolattartásával szeretnénk elérni.

- Feladatunknak tekintjük az egészséges, harmonikus személyiségfejlesztést; a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi és szociális fejlettség elősegítését; a tanulási képességeket meghatározó megismerési funkciók fejlesztését, kompetenciák megalapozását.
- Az óvodába járó gyerekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

1. Az egészséges életmód kialakítása
2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés
3. Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés, nevelés.

1. Az egészség és környezeti nevelés alapelvei – Az egészséges életmód alakítása:

Mi az egészség fogalma? Az Egészségügyi Világszervezet meghatározása szerint: „Az egészség a teljes, testi, lelki és szociális jólét állapota és nem csupán betegség és a fogyatékoság hiánya.”

Az óvodás korú gyermekek egészségre való nevelése kiemelt fontosságú, mert kihat a gyermekek felnőtt korára is. Az egészség védelme és fenntarthatósága tanítható.

Az óvodai nevelés része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló egészségnevelő tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat a testi (szomatikus), a lelki (értelmi, érzelmi, akarati) és szociális (társas, közösségi) nevelő tevékenységre vonatkozik. Az óvoda mindennapi nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül, azaz az egészségnevelés a kifejezetten edzőprogramokon túl az óvodai élet valamennyi szakaszára vonatkozik.

Egészséges életmódra nevelés, egészséges életvitel igényének alakítása, gyermek testi és lelki fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül feladatunk:

- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- ismereteket átadjuk, egészségi jártasságok, készségek, szokásokat kialakítunk.
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása és biztosítása
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet biztosítása

- a környezet védelméhez kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása

Az óvodánkba járó egészséges gyermek:

- Biztonságban érzi magát
- Érzi, hogy a felnőttek és társaik szeretik őt
- Örül a szüleinek és családi életének.
- Nyugodt, elégedett.
- Szívből tud nevetni
- Szeret játszani
- Szeret óvodába járni
- Társaival barátságos
- Érdeklődik a körülötte levő világ iránt
- Igényli a mozgást
- Igényli az önállóságot.
- Szeretne hatni társaira és környezetére.
- Jól alszik és jó az étvágya.
- Nincsenek hosszantartó félelmei.

I. Testi szükségletek

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, az öltözködés, a mozgás, az edzés, a pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, a **szokások** kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot. Az egészséges életmódra nevelés során is fontos az óvodapedagógus példaértékű személyisége. Viselkedése, szokásai a gyerekekre nagy hatást gyakorolnak.

Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a gondozás központi kérdése. A napi életritmus, a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra.

Egészséges táplálkozási szokások:

A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele. Gyermekkorban ugyanis a tápanyagok nemcsak a mozgás során elfogyasztott energiát pótolják, hanem a növekedéssel járó testépítést is biztosítják.

Feladatunk:

- Egy gyermeknek naponta ötszöri étkezés ajánlott, ezért mi az óvodában négy étkezést biztosítunk
- Fontos a megfelelő mennyiségű folyadékbevitel, ezért a gyerekek nálunk bármikor ihatnak a nap folyamán.
- Ismertetjük az ételek alkotóelemeit, új ízeket kínálunk
- Ösztönözzük a rágásra
- Figyelünk, hogy az étkezések között 2 óra teljen el
- Zsíros, cukros, fűszeres, nehezen emészthető ételek elkerüljük.
- Fokozottan ügyelünk az ételallergiások diétájára

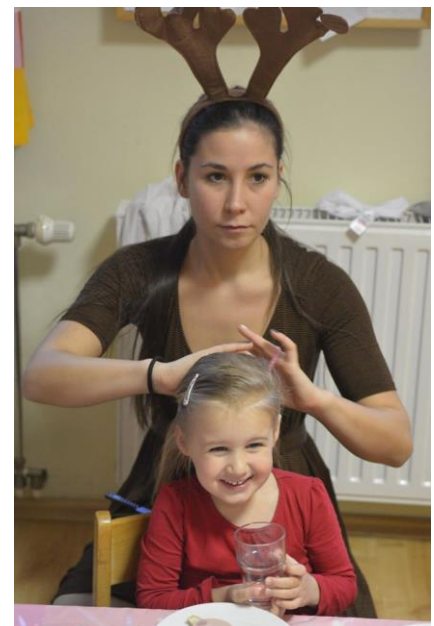
- Ételeinket úgy válogatjuk össze, hogy változatos legyen. megfelelő arányú fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi só, rostot tartalmazzon.
- Óvodapedagógus gondozási feladatai: szellőztetés, kulturális étkezés feltételeinek biztosítása, naposok segítése, ételek megnevezése, jó hangulat megteremtése, étkezés erőltetésének kerülése, megfelelő méretű evőeszközök adása, állandó étkezési időpont biztosítása, megfelelő mennyiségű ételszedésre tanítás.
- Kulturált étkezési szokások kialakítása a felnőttek példa és mintaadása révén: helyes evőeszköz használat; étkezés közben helyes viselkedés és testtartás, nyugodt étkezés
- naposi munka végzése: terítés

Gyümölcsös tálak

Higiéniiai szokások:

- Személyi higiéniai nevelés:
- Fontos a megfelelő tisztálkodás (bőr, haj, köröm, nemi szervek tisztasága), rendszeres kézmosás, fogápolás, és zsebkendő használat.
- Lehetővé tesszük, hogy a gyermek bármikor kimenjen wc-re, ahol nyugodt körülmények között végezheti dolgát.

- Mindenki a saját egyszemélyi használatú eszközét (fésű, fogkefe, törölköző, zsebkendő, takaró) használja, így számos fertőző betegség megelőzhető.
- Alapkövetelményünk: jellel ellátott, külön tárolt, szükség esetén mosott személyi higiénés felszerelés.
- A gyermek egészségét (küllem, kipihenség, tisztaság) folyamatosan ellenőrizzük.
- a gyerekek segítséget igényelnek, biztatjuk őket igényeik kifejezésére.

Zsófi beágyaz

Higiéniai szokások gyakorlása játékosan

Környezeti higiéniére nevelés:

- Óvodát tisztán, rendben tartjuk szépítgetjük
- Növényeket nevelünk a szobában.
- Sokat szellőztetünk
- Világítást csak a legszükségesebb helyzetben használunk.
- Szelektíven gyűjtjük a szemetet.
- Takarékoskodunk a vízzel és az energiával.
- A gyermekek folyamatosan ellenőrzött, kiváló minőségű, alacsony ásványi anyag tartalmú ballonos vizet fogyasztanak.

Betegség megelőzésére nevelés:

- Megmossuk a gyümölcsöket, zöldségeket
- Minden étkezés előtt kezet mosunk
- Betegen nem engedjük óvodába.
- a betegségek megelőzésére vonatkozó szokások és szabályok kialakítása, megtanítása: köhögés, tüsszentés, orrfújás, stb.
- Időjárásnak megfelelő réteges öltözet.

Máté segít a fiatalabbnak orrot fújni.

Öltözködési szokások:

- A gyerekek öltözködése mindig időjáráshoz igazodó, többrétegű, kényelmes viselet.
- Védjen a különféle sérülésektől.
- Figyeljük a naponta lecserélendő ruhanemük tisztaságát (zokni, fehérnemű).
- A cipő legyen kényelmes, jól szellőző, megfelelő méretű, sarok nélküli lábbeli.

Plüssállatot öltöztetnek évszaknak megfelelően.

Mozgás:

Az egészséges életmódra nevelés fontos összetevője. Szabadban vagy teremben, eszközzel vagy nélküle, spontán vagy szervezett formában mindennap biztosítjuk. A gyerekek mozgásigénye rendkívül nagy. Naponta egy órát a szabadban mozognak. A mozgás segít a teherbíró képesség, az állóképesség, a

helyes testtartás fejlesztésében, a gyermek megismeri testét, kialakul önértékelése, rugalmas lesz, fejlődik kreativitása, problémamegoldása, a szabályok betartásával fejlődik figyelve, képes lesz az önkontrollra, elviseli a kritikát.

Pihenés:

A gyermekeknek szükségük van a délutáni pihenésre. Előtte megfelelően kiszellőztetünk, majd biztosítjuk a nyugodt pihenés feltételeit. A gyermekek csendben alvósaikkal alhatnak. Pihenés előtt mindig mesélünk, énekelünk, halk zenét hallgatunk, simogatjuk őket és hozzájuk bújunk. A gyerek akkor aludt eleget, ha keltés nélkül ébred. Az alvást már kevésbé igénylők számára, egy óra után csendes tevékenységeket biztosítunk.

Pihenés előtti könyvnezegetés

Pihenés a kuckóban

Mesehallgatás óvó néni

Betegségek észlelése (orvos, szülő értesítése, gyermek elkülönítése, gyógyszer nem adhatunk)

Kisebb rendellenességek észlelése és korrekciója: lúdtalp, gerincferdülés, bőrbetegség, anyajegyek figyelése

Balesetek megelőzésére nevelés:

- Megmutatjuk a balesetveszélyes helyeket.
- Eszközhasználatot gyakoroljuk
- Utcai közlekedési szabályok betartatjuk
- Szülők felkészítjük az életmentésre.

Óvoda-egészségügyi ellátás: orvos, védőnő ellátogatása, fogorvosi szűrés

Doktor néni az óvodában

Orvosos játék

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, az öltözködés, a mozgás, az edzés, a pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, a szokások kialakításával biztosítjuk megfelelő életmódot. A gyermek egyéni életmódja által szabályozhatja egészségi állapotát, életmódjával elégítheti ki egészségével kapcsolatos szükségleteit.

Az óvodai nevelőmunka kulcsszereplője az óvónő. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétel. Az óvoda többi alkalmazottjával együtt modell értékű, kommunikációja, bánásmódja, viselkedése utánzásra készíti a gyermeket, ezért lényeges az együttműködő, pozitív, segítő, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvónői személyiség. Ezért fontos, hogy az ismeretek átadja, egészségi jártasságokat, készségeket, szokásokat kialakítsa. Az egészséges személyiségfejlődéshez szükséges az óvónő és gyerek közötti jó kapcsolat. Az óvónő mindenkivel egyenrangúan bánjon, ismerje fel a problémákat, egyéni igényeket. Figyelje a

gyerekek egészségi állapotát, ismerje fel a veszélyeket, egész lényével az egészséges életmódra nevelést hangsúlyozza.

Az életkornak megfelelő helyes életritmus kialakítása testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a gondozás központi kérdése. A napi életritmus (napirend), a rendszeres, megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra.

Jellemzők óvodáskor végére:

- igényesek magukra és a környezetükre
- önállóak a tisztálkodás terén (fogmosás, fésülködés, mosakodás)
- önállóan használják a zsebkendőt
- szükségleteiket önállóan kielégítik
- kiszolgálják magukat, önállóan ténykednek
- önállóan öltözködnek, vigyáznak a ruháikra, az időjáráshoz megfelelő ruhát vesznek fel vagy le
- önállóan étkeznek, az evőeszközöket megfelelően használják
- vigyáznak a környezetükben levő élőlényekre és élettelen tárgyakra
- környezettudatosan játszanak
- igénylik a mozgást, a levegőzést és a kirándulást a szabadban

Az óvoda egészségvédő programja:

Egészségfejlesztési program:

Az egészségnevelésről az Óvodai nevelés országos alapprogramja óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségletek kielégítése biztosíthatja a gyermek egészséges fejlődését, legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet életviteli helyzetei közül a legegészségesebbet válassza, az egészséget választó képességét kifejlessze.

Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget

károsító magatartások visszaszorítását. Az egészségnevelés így válik az óvoda megalapozó jellegű, immanens (minden nevelési mozzanatban jelenlevő) feladatává.

Az egészségnevelés fogalmát a szokásostól eltérő, azon túl mutató módon szükséges értelmeznünk. Túl kell lépni a korszerűtlen, ún. testi nevelés beszűkült fogalmán, amely csupán a testi gondozást, a testi szükségletek kielégítését, a mozgás fejlesztést, az edzést és a test ápolást foglalta magában.

Az óvodai nevelési program általános nevelési feltételei közé az alábbi egészségfejlesztő tevékenységek sorolandók:

1. **Szomatikus nevelés:** (táplálkozás, mozgás, pihenés, öltözködés)
2. **Pszichohigiénés nevelés:** érzelmi biztonság, szeretet, társas igény, dicséret, tudás, kíváncsiság, alkotás, szabadság)

A lelki egészség, mentálhigiéné alapja a gyerekek szempontjából az érzelmi biztonság megléte.

- Lelkileg egészséges gyerekek: biztonságban érzi magát, érzi a szeretetet, örül családjának, nyugodt, szívből tud nevetni, szeret játszani, szeret óvodába járni, társaival barátságos, érdeklődik a világ iránt, igényli a mozgást és az önállóságot, jól alszik, jó az étvágya, nincsenek súlyos félelmei.

A lelki egészség alapja az óvónő számára: a stresszhelyzetektől mentes munka, a pozitív társ kapcsolat, önmagunkkal való pozitív viszony, mások véleménye rólunk, örömet okozó szabadidős tevékenységek. Manapság nélkülözhetetlenek a „megküzdési stratégiák”, mellyel a stresszhatások enyhíthetők. (pl.: problémaközpontú magatartás, helyzetet átgondoló, támogató nevelői stratégiák.)

Óvónő sokat tehet az „elsődleges megelőzés” érdekében. Saját magatartása, elfogadása, tőle áradó biztonság, vidám csoportélet, szeretete csökkentheti a gyerekek lelki sérülésének lehetőségét.

- Az egészséges életvezetés:

Az egészséges napirend biztosítja a helyes életritmust, igazodik a különböző tevékenységekhez, az egyéni szükségletekhez, tekintettel van a helyi szokásokra, így a gyermek biztonságban érzi magát. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság

jellemzi. A napi rutin, az ismétlődő tevékenységek és a kapcsolódó szokások érzelmi biztonságot teremtenek.

Figyelünk a tevékenységek közötti harmonikus arány kialakítására, de a játék kitüntetett szerepben van.

- Stressz-elhárítás:

A stressz-hatásokat kiküszöböljük, zavaró élethelyzeteket elkerüljük (füst, erős zaj és fény, meleg, türelmetlenség). A feszültséget különböző játékos eljárásokkal csökkentjük. (mozgás, relaxáció,)

- abúzusok és devianciák megelőzésére nevelés:

Káros szokások (drog, alkohol, dohány) és túlzott gyógyszerfogyasztás megelőzése. Felhívjuk a figyelmet a szülőknek, hogy a gyerek ne kapjon cukros, zsírral telített ételt, alkoholos, koffeintartalmú italt.

- Érzelmi nevelés: Derűs, biztonságos, otthonos, szeretettel léghő körül a gyereket. Szoros kapcsolat alakuljon ki az óvónő-gyerek között.

- A szociális kapcsolatok harmóniája:

szeretetteljes, bizalomra épülő, biztonságot nyújtó kapcsolatok a gyermekek-gyermekek, pedagógusok-gyermekek, szülők-pedagógusok között

3. Szociohigiénés nevelés

- Kedvező társas miliő működtetése: család támogató szerepe, felnőtt-gyerek, gyerek-gyerek, anya-gyerek kapcsolat zavartalansága, kibontakozási lehetőség biztosítása, másság elfogadása.

- Kommunikációra nevelés: helyes, értő beszédre nevelés, gyerek fejlettségéhez mért szinten. Kapcsolatalakítás támogatása, kommunikációs zavarok feloldása.

- Szerepfeszültségek oldása: szenzitív játékok, közös élmény biztosítása

- Szegregáció megelőzése: a gyereket ne közösítsék ki, legyünk elfogadóak

- Egészségpropaganda: orvosi vizsgálatok, szűrővizsgálatok elvégzése. Óvodában elsősorban a szülők felé irányul.

Javasolt egészségfejlesztési programok:

A Vitamini Óvodában, egész évben egészségnap van, hiszen a gyermekek minden nap változatosan étkeznek, sok zöldséget és gyümölcsöt esznek, sok folyadékot isznak, rengeteget mozognak, pihennek, JÁTSZANAK.

Ennek ellenére fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek bővebb ismertet szerezzenek z egészség témakörrel kapcsolatban, ezért az éves tervünkbe és munkatervünkbe is beépítettük. A szülőkkel jó kapcsolatot ápolunk, ezért őket is bevonjuk a tervezett programokba, tevékenységekben, játékokba és kirándulásokba.

- Orvos hét: az óvodába ellátogat egy fogorvos és egy általános orvos, akik megmutatják, mit rejt a hatalmas táskájuk. Majd mi megyünk el egy mentőállomásra, megfigyelni, hol dolgoznak a mentős tisztek és hogy néz ki belülről egy mentőautó
- Sport nap: a szülőkkel közösen sportolunk. Ügyességi versenyek, foci, akadálypálya, futás, futó és fogójátékok
- Kirándulás: minden hónapban többször felszálunk a közeli erdőbe, a Fenyvesbe és Kőhegyre
- Biciklis nap: egy nap biciklivel érkezünk az óvodába
- Csíráztatás: télen elültetjük a magokat, gondozzuk őket, majd tavasszal kiültetünk a kertbe, nyáron pedig közösen leszüreteljük, majd salátát készítünk belőle
- Fűszernövények ültetése
- Testünk megismerése
- Testápolás hét
- Piaclátogatás

Magok ültetése

Répa és retekszüret után

Bújik ki a paprika

Fűszernövények ültetése

Gyógytea főzés

Doktor néni megméri a pulzusát

Autómentes nap

Mentőautóban

Dió szedés

Fehérvári úti vásárcsarnokban

Tisztálkodás hét- Mackó gondozása

Környezettudatos magatartás megalapozása:

Fontosnak tartjuk, hogy találkozzon a természettel, hogy közvetlenül tapasztalja meg a természet közelségét.

A környezet megismerése átfogja az egész óvodai életet. Benne van a játékban, az önkiszolgáló tevékenységekben az udvari élet történéseiben, sétákban, kirándulásokban, beszélgetésekben és természetesen a környezeti foglalkozásokban és a tervszerű, tudatos kezdeményezésekben. Támazkodunk a gyermekek családból hozott ismereteire, a családi kirándulások, nyaralások élményeire is, ha kell a hiányokat az óvodában vagy a családdal közösen együttműködve pótoljuk.

A fenntarthatóság pedagógiájának fontos értékei:

- az élet tisztelete
- a hagyomány őrzése – átmentése a jövőbe

A környezettudatos magatartás kialakításának célja:

- Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása: a szűkebb és tágabb környezet kulturális és természeti értékeinek megismertetése, megszerettetése és annak megóvására való nevelés
- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok, melyek birtokában
- biztonságosan igazodnak el az őket körülvevő világban
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek, és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak
- A célok elérését szolgáló legfontosabb feladatok, legjelentősebb tevékenységek

A környezettudatos magatartás megvalósításának folyamatához kapcsolódó tartalmak

- Autómentes nap
- Állatok világnapja (október 4.)
- Víz világnapja (március 22.)
- Föld napja (április 22.)
- Madarak és fák napja (május 10.)
- Környezetvédelmi világnap – június 7.
- Kert gondozása

2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés:

A gyermeki tevékenységeket az érzelmek irányítják, ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeket az óvodában nyugodt, derűs, otthonos, szeretetteljes légkör vegye körül. Mivel a gyermekekre új környezet és új kapcsolatok várnak, (hogy az első naptól pozitív érzelmi hatások ériék őket) olyan légkört teremtünk, amelyben a gyermekek bizalommal fordulhatnak a felnőttek felé, ehhez elengedhetetlen a gyermekek és óvodában és az dolgozók és a gyermekek közötti pozitív töltésű kapcsolata.

Az óvodáskorú gyerekek jól tájékozódnak az érzelmek világában, ami 4-5 éves korban megváltozik, érzelmeik árnyaltabbak, differenciáltabbak lesznek. (Megjelennek olyan érzelmek, mint a büntudat, szégyen, büszkeség).

Az óvodapedagógusaink fő feladata, hogy a gyermekeknek modellt adjanak, olyan viselkedéskultúrát és beszédstílust nyújtsanak, amely utánzásra alkalmas. Valamennyi gyermeket megismerjék, sajátosságaikat felfedezzék, segítsék a gyermekek közösségbe illeszkedését. Közös élményszerzési lehetőségeket biztosítsanak.

Olyan mintaadó környezetet kell létrehoznunk, ahol a gyermek megalapozhatja a szociális kompetenciáit; az alapvető erkölcsi normákat, szabályokat és magatartási formákat elsajátíthatja, amely a közösségi létéhez szükséges.

Olyan szeretnénk nevelni, megértik, hogy az belső tulajdonság alapján egymástól. elfogadóak a segítik társaikat.

gyermeket akik elfogadják, emberek külső, és képességek különböznek Toleránsak, másikkal,

Kiemelt pedagógiai feladatunk, hogy megértsük a gyermekek érzelmi megnyilvánulásait, segítsük a szocializációjukat, és pozitív érzelmi töltésű kapcsolataik kialakítását. Megtanítjuk a konfliktusaik megoldására.

Biztosítjuk a testi közelséget, meghallgatjuk a gyermeket, kimutatjuk szeretetünket és sokat dicsérjük őket. Bátorítjuk a gyermekeket, kialakítjuk a pozitív énképüket és az önbizalmukat növeljük.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik ápolják, tisztelik a hagyományainkat és a nyelvi kultúránkat ápolják, a szűkebb és tágabb környezetüket megismerjék.

Erkölcsei nevelés:

Napjainkban, a családban, a nevelési oktatási intézményekben is egyre fontosabb lesz a gyermekek a társadalom által elvárt értékrendek mentén történő erkölcsös nevelése. A gyermek, amikor megszületik, nem tud beszélni, járni, nem ismeri a társadalmi normákat, szabályokat. Születésekor egy társadalom tagja lesz, amelyben az emberek egy meghatározott erkölcsi normák szerint élnek. A gyermek folyamatosan illeszkednie be a közösségbe, megismeri a környezetét és önmagát. Élete során meg kell tanulnia, a társadalma által elvárt szabályokhoz, törvényekhez, normákhoz alkalmazkodnia. Ezt a folyamatot szocializációnak nevezzük, amely a személyiség egész fejlődését átöleli.

Hogy ezeket a szabályokat milyen szinten sajátítja el, ismeri és alkalmazza, a neveltetésétől és a környezettől függ. Nekünk, pedagógusoknak, olyan erkölcsi viselkedésmintát, a társadalom és az óvoda szabályait, elvárásait, kell közvetíteni feléjük, hogy ezek belsővé váljanak, és morálisan szabályozzák a gyermek életét.

A gyermek legelső szocializációs színtere a család, majd ezt átveszi az óvoda. Az óvodának a családdal összhangban együttműködve a legfontosabb feladata a nyugodt, szeretetteljes, biztonságos, légkör kialakítása, a gyermekek gondozása és nevelése. Fontos, hogy az óvodában dolgozó pedagógusok és segítők is megteremtsék azt az érzelmi biztonságot jelentő közeget, ahol a gyermek személyiségét ki tudja bontakoztatni, éntudatát és identitását formálni tudja. Ebben a közegben tanulja meg, az óvoda szokásait, normarendszerét. Megtanulja, hogyan alkalmazkodjon környezetéhez. A mindennapok folyamán sajátítja el a pedagógusai és társai segítségével az óvoda szabályait, szokásait, hogy hogyan illik viselkedni az utcán, az asztalnál, a boltban, embertársaival stb.

A példamutatás nagyon fontos egy gyermek életében. Már előző fejezetekben leírtam, hogy a gyermek utánozva sajátítja el számtalan viselkedésformát. Az utánzás a szociális tanulásnak is a legalapvetőbb formája. Az óvodások, mindig egy modell utánóznak. Egy olyan modellt, akihez erős érzelmi viszony fűzi. Ezért fontos, hogy az óvodában dolgozó pedagógus és dajka milyen modelleket állít a gyermek elé.

Gyermekek felé közvetítendő erkölcsi értékek:

- Gyermekek, család, szülők, óvodában dolgozók, minden ember és élőlény tisztelete
- Igazmondás
- Hazaszeretet
- Őszinteség
- Figyelmesség, kedvesség, gesztusok
- Egymás szemébe nézés
- Tolerancia
- Társak segítése
- Rászorulóknak segítése

Gyermekek játékaikat a rászoruló gyerekeknek adják

Kész cipős dobozok tele játékokkal

„Cipősdoboz” várnál

Nevelési módszereink:

- ♥ dicséret és jutalmazás
- ♥ rengeteg mosoly, ölelés és puszsi
- ♥ ölbeli játékok
- ♥ barátságos gesztus
- ♥ odafigyelés
- ♥ bizalom kimutatása
- ♥ szemkontaktus
- ♥ testi érintés
- ♥ gondoskodó törődés
- ♥ siker és kudarc biztosítása
- ♥ bátorítás
- ♥ törődés
- ♥ jó példa
- ♥ beszélgetés
- ♥ emlékeztetés
- ♥ figyelmeztetés
- ♥ fegyelmezés
- ♥ kedvelt tevékenység engedélyezése

Közösségi - magatartási szokások és szabályok:

- köszönési formák
- a megszólítás helyzetei
- a kérés, különböző udvariassági szokások formái és helyzetei
- a társakhoz való viszony, az alkalmazkodás
- felnőttekhez való viszony
- tevékenységekhez való viszony
- együttes játékhelyzetek

A közösségi élet szokásai és szabályai:

- családi és óvodai napirend
- napi, heti és éves programok
- nemzeti, és a család, a közösség saját ünnepei

Szociális értékrend és szociális motívumok fejlesztése:

- Modellnyújtás
- Problémamegoldás
- Megerősítés (jutalmazás, dicséret)
- Szerepjáték
- Mesélés
- Történetek megbeszélése

Jellemzők óvodáskor végére:

- Elfogadják, tisztelik, hogy az emberek különböznek
- Igénylik a társas kapcsolatokat és keresi a felnőtt és a társak társaságát
- Képesek késleltetni szükségleteik kielégítését
- Betartják az alapvető viselkedési és a udvariassági szabályokat
- Kialakulnak a következő érzelmeik: empátia, együttérzés, büszkeség, bűntudat, felelősségtudat
- Kialakul a feladattudatuk
- Próbálják a konfliktusokat megoldani, elviselik a kudarcot
- Igyekeznek legyőzni az akadályukat
- Segítenek a társain
- Kialakul a kompromisszumkésztségük

Szervezeti és időkeretek- az óvodai élet megszervezése:Folyamatos napirend:

Ahhoz, hogy a gyermekek kiegyensúlyozottak legyenek, biztonságban érezzék magukat, egy nyugodt, szeretetteljes barátságos légkört biztosítunk, ahol a gyermekek kedvük szerint játszhatnak, tapasztalatokat szerezhhetnek, tevékenységeket folytathatnak, melyek során fejlődnek és érnek. Ahhoz, hogy egészséges életritmusukat, biztonságérzetüket és nyugodt környezetet biztosítani tudjuk egy jól szervezett, rugalmas napirendre van szükségünk. Ez a napirend óvodában töltött mindennapjaink keretét adja.

Fő szempontjaink a napirend kialakításánál:

- A legtöbb időt a szabadjátéknak biztosítunk, mert ez által a tevékenység által fejlődik legjobban a gyermek.
- Minden tevékenységnek elegendő időt biztosítunk
- A folyamatos napirendünk rugalmas keretei hozzájárulnak ahhoz, hogy elegendő időt hagyunk az egyéni tempójú tevékenységek végzésére.
- Minden korosztály igényéhez igazodjon.
- Törekszünk arra, hogy a nap folyamán minden tevékenységet játékos keretek között valósítsunk meg.
- Törekszünk arra, hogy ne legyenek várakozási idők, a tevékenységek között folyamatos átmenet legyen
- Állandó visszatérő tevékenységtől sosem térünk el (étezés, pihenés), mert ismétlődésükkel, rendszerességükkel érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermekeknek.

Napirend szeptembertől júliusig:

Időtartam	Tevékenység
7:30 – 8:55	Szabadjáték
8:00-8:55	Folyamatos reggeli
9:00-9:30	Kötetlen foglalkozás és szabadjáték
9:45-10:00	Mosdóhasználat, készülés a tízóráira
10:00-10:20	Tízórai
10:20-10:40	Folyamatos öltözés, készülődés az udvarra
10:40-11:40	Levegőzés
11:40-11:55	Folyamatos öltözés, készülődés az ebédhez
12:00-12:45	Ebédelés, folyamatos készülődés a lefekvéshez
12:45-15:00	Pihenés, mese
15:00 – 15:30	Folyamatos felkelés, készülés az uzsonnázáshoz
15:30-17:00	Játék hazamenetelig

Napirend júniustól szeptemberig:

Időtartam	Tevékenység
7:30 – 9:00	Játék a csoportban
8:00 - 9:00	Folyamatos reggelizés Öltözködés az udvari játékhoz
9:00 – 11:45	Játék az udvaron

11:40-11:55	Folyamatos öltözés, készülődés az ebédhez
12:00-12:45	Ebédelés Öltözködés, készülődés a lefekvéshez
12:45-15:00	Pihenés, mese
15:00 – 15:30	Folyamatos felkelés, készülés az uzsonnázáshoz
15:30-17:00	Játék az udvaron hazamenetelig

Heti rend:

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Mozgás	Ének-zene, énekes játék, tánc	Anyanyelvi nevelés Kirándulás	Külső világ tevékeny megismerése- Környezeti és Matematikai tartalommal	Vizuális nevelés

3. Anyanyelvi, értelmi nevelés és fejlesztés

Anyanyelvi nevelés:

Az anyanyelvi, nevelés az egész óvodai nap folyamán spontán és tevékenységekben, az irodalmi nevelés során és az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben valósul meg. A hallás, fonémahallás, hangképzés, beszédértés egyéni megismerése, játékos fejlesztése hangsúlyos feladat. Az anyanyelvet a gyermek, utánzás útján sajátítja el, ehhez elengedhetetlen a helyes mintát adó személy, aki példát mutat és fejleszt. Ezért fontos, hogy „beszélő környezetet biztosítsunk. A gyermek a beszéd segítségével válik interaktívvá, beszéd során megérti a külvilágot és az anyanyelvi elsajátításával egész személyisége fejlődik. Nagyon fontos, hogy a óvodában dolgozó óvónők és kisegítő személyzet is észrevegyék azokat a spontán helyzeteket, amikor beszélgethetnek a gyermekekkel, válaszolhatnak a kérdéseikre és új ismereteket adhatnak.

A „beszélő magatartást” akkor sajátítja el a gyermek, ha:

- érzelmi biztonságban van
- derűs a légkör
- tapasztalja a személyre iránti érdeklődést
- ha türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezésére

Feladatunk:

- Egy olyan derűs, szeretetteljes légkör létrehozása, ami beszédre ösztönöz.
- Fontos számunkra, hogy bensőséges gyermek-óvónő kapcsolat és gyermekek közötti barátságok kialakuljanak
- Az óvodapedagógus, nevelő szókincse, beszédstílusa, viselkedéskultúrája példa értékű legyen, mivel a gyermek utánozza őt
- Biztosítjuk, hogy minden gyermek gyakorolja a beszédet a nap folyamán
- Folyamatosan bővítjük a gyermekek aktív és passzív szókincsét.
- Inspiráljuk és megválaszoljuk a gyermeki kérdéseket.

- Biztosítjuk a testközelséget, meghallgatjuk a gyerekeket, figyelünk rájuk. Sok dicsérünk, biztatjuk őket.
- Gyakran mondókázunk, hallgatunk mesét, dramatizálunk, énekelünk.
- Kijavítjuk a beszédhibákat példa útján
- olyan gyermekirodalmat biztosítunk, melyben a gyermek eligazodik az érzelmeiben
- a könyvet olyan helyre helyezük, amit a gyermek mindig elér, ezzel elősegítjük, hogy könyvszerető felnőtté váljon

Művészeti nevelés adta lehetőségek:

Bábozás-dramatikus játékok:

Bábozás:

A bábozás hat a gyermeki személyiség fejlődésére. A gyermek eljátszsa az életét közlő történeteket, átéli a történet folyamatát, azonosul a főhőssel. Felnőtt bábozása mintát ad a gyermek bábjátékára. Közös bábozás során a bábok beszélgetnek, a felnőtt a gyermek életéből vett ismerős játékok során feszültséget oldhat, megismerheti a gyermek félelmeit, örömeit. Kiderül, mi foglalkoztatja a gyermeket.

A bábozás kiváló közös játéklehetőség, mely az együttjátszást erősíti.

A Vitamini Óvodában az állandó bábfigura Jancsi bohóc, amit az óvó nő mozgat, Jancsi bohóc, mindig butább, elesettebb, félősebb, ezért rászorul a gyermekek segítségére, vigasztalására. Ez a kisebbeknél különösen jótékony hatású.

Drámajátékok:

A drámajáték az óvodában olyan módszer, amely a játékra alapoz, a gyermeki cselekvésre koncentrál, feltárja és fejleszti a gyermek kreatív képességeit.

A gyerekek a drámajáték során megtanulják, hogyan alakítsák ki saját gondolkodásmódjukat, értékrendszerüket és megtapasztalják milyen sok megoldás létezik egy adott helyzetre.

A gyerekek bátrabbak, közvetlenebbek, nyitottabbak, elfogadóbbak lesznek általuk. Erősödik önbizalmuk, intelligensebbek, fogékonyabbak lesznek, kíváncsiak a körülöttük élő emberekre.

Verselés:

A népi mondókák és versek mondása hatásosan segíti a beszédészlelés, beszédmegértés fejlődését. Alkalmat teremt a gyermek számára a ritmus, a hangsúly, a hanglejtés, a beszédtempó gyakorlására.

Mesélés:

A mesélés gazdagítja a gyermek személyiségét, formálja az esztétikai, erkölcsi, közösségi érzelmeket, fejleszti az értelmi képességeket, kibontakoztatja a gyermeki világgépet és nem utolsósorban az anyanyelvi és kommunikációs képességeket.

Vizuális tevékenységek:

A vizuális tevékenység folyamán a gyermek érzelmeket, gondolatokat fejez ki, verbális megnyilatkoztatásra készíti. A gyermek életében az ábrázolás a beszéd mellett egy újfajta közlő nyelv. Alkalmas arra, hogy amit szóban nem tud, nem mer elmondani, a vizuális tevékenység közben újra és újra átéli.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc:

Az ének, zene, énekes játék és az anyanyelvi nevelés között szoros kapcsolat van. Az ének foglalkozás fejleszti a gyermek ritmusérzékét, mozgását, fantáziáját, észlelését, érzékelését beszéd és zenei hallását, kommunikációs képességét és beszédkészségét.

Jellemzők óvodáskor végére:

- nyelvtanilag helyes fejezik ki magukat (helyesen használják a névmásokat, névutókat, igeidőket, igekötőket)
- beszédük összefüggő, folyamatos
- helyesen ejtik az egyes hangzókat (ép beszéd és nyelvi képességgel rendelkező)
- tagadó állító, felkiáltó felszólító óhajtó mondatokat megfelelő hanglejtéssel és hangsúllyal használják
- beszédük hanglejtése, hangsúlyozása beszédhelyzethez alakul
- koruknak megfelelő a szókincsük
- szívesen beszélnek, kérdeznek
- szavak tagolására képesek
- nyelvhasználatukban is megmutatkozik a kreativitás
- nonverbális kommunikációjuk megfelelő (gesztusuk, mimikájuk kifejező)
- a kétirányú kommunikációra képesek
- érdeklik a könyvek
- anyanyelvi játékokat játszanak
- ismerik a népmesékből, népi hagyományokban ismert kifejezéseket és megfelelően alkalmazzák

Értelmi nevelés:

Óvodánkban a gyerekek érdeklődésére, kíváncsiságára támaszkodunk. Megfelelő motivációval keltjük fel érdeklődésüket. Változatos tevékenységeken keresztül, a meglévő tapasztalataikra és élményeikre építve, játékkal juttatjuk őket új ismeretekhez.

Óvodás korban elsősorban a megismerő tevékenységet erősítjük, ehhez szükséges képességeket fejlesztjük gyakorlással.

Az érzékszervi, mozgásos, cselekvő megismerési szintről a fogalmi szintű megismerés felé vezetjük a gyerekeket. Iskolás korra célunk, hogy a gyermekek keressék és felismerjék az összefüggéseket, problémákat oldjanak meg, ok-okozati összefüggéseket lássanak meg.

Feladatunk:

- Olyan helyzeteket teremtünk, amelyben a gyermekek tevékenykedhetnek, tapasztalhatnak, megismerhetik a körülöttük levő világot
- Kíváncsiságukat, érdeklődésüket próbáljuk felkelteni
- Pontosítjuk, kiegészítjük, rendszerezzük a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait.
- Fejlesztjük a kreativitást és az értelmi képességüket, amely az egyéni érési tempójukhoz igazodik
- Bővítjük a szókincsüket

A mikro és makro környezet- benne a matematikai nevelés- megismerése:

A természetet, környezetismeretet, tudományos nevelést nevelőtestületünk úgy határozza meg, mint a megfigyelés, kísérletezés minta útján történő feldolgozását.

Az a mód, ahogyan a gyermekeket megismertetjük a valósággal, az a tudományos szemlélet. A gyermek érdeklődése által vezérelt, tevékenységein keresztül kerül közvetlen kapcsolatba a fizikai és élővilággal.

A környezetismeret magába foglalja:

- természet, a társadalom ismeretét,
- környezetvédő szemléletet, magatartást.

Matematikai nevelésünkkel hozzájárulunk a gyermekek személyiségének alakulásához, a képesség fejlesztéséhez, alapot biztosítva az élethosszig tartó tanuláshoz.

Tartalmait elsősorban a gondolkodásfejlesztés jelenti.

A környezet megismerése során a gyermekek által szerzett tapasztalatok, ismeretek matematikai jelentéssel is bírnak.

Az élő és élettelen valóság megismerő folyamatában fölfedezhetők azok formai és mennyiségi sajátosságai is. A gyermekek a környezetükön végzett közvetlen tevékenységek során egy életre szóló matematikai tudást és kompetenciát szereznek.

Az óvodapedagógus feladata:

- Segítse a gyermeket a hétköznapi tárgyak, események megfigyelésében.
- Érdekes anyagokat kínáljon a további játékhoz, munkához.
- Segítse a gyermekek felfedezéseit jól megtervezett tevékenységekkel.
- Személyes érdeklődése, kíváncsisága legyen minta a gyerekek számára.
- Jellemezze a tudatos tervszerűség (logikusan szerkesztett, egymásra épülő, állandóan bővülő tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása).
- Tudjon „együtt gondolkodni” a gyermekekkel.
- Konstruktivitást igénylő feladatokat, problémahelyzeteket kínáljon.
- A fejlesztés a gyermekek egyéni fejlődéséhez igazodjon.
- Matematikai környezetet alakítson ki a mikro és makro környezetben.
- Konkrét élményeken keresztül a matematikai nyelv fejlesztése.
- Segítse a matematikai élmények erősítését matematikai kérdésekkel.

Jellemzők óvodáskor végére:

- Kialakulóban a fogalmi gondolkodásuk.
- Kialakulóban van a szándékos figyelmük.
- Lekötik a gondolkodást igénylő feladatok.
- Helyes ismereteik vannak a világról és önmagukról.
- Gondolataikat képesek nyelvtanilag helyesen kifejezni.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket.
- Önállóan megoldják az eléjük gördülő problémákat.

X. A játék, a tevékenységekben megvalósuló tanulás és a munka helye a programunkban:

1. A játék:

A játék a gyermekek számára elsődleges és alapvető tevékenység, és egyben örömforrás. A játék a tanulás alapvető formája, a személyiség fejlesztés eszköze, mely mással nem helyettesíthető. Minden nap, hosszantartóan, zavartalanul ki kell elégülnie. A játék a fejlődésük során alapvető jelentőségű, semmi mással nem helyettesíthető életforma. A gyermekek egész napját átöleli. Élményeiket, tapasztalataikat játék folyamán dolgozzák fel.

A játék folyamán ismerkednek meg a gyermekek a világgal, önmagukkal, a tárgyakkal és azok tulajdonságával. Fejlődik a mozgásuk, a kez ügyességük, önállóbbak és kitartóbbak lesznek. A játék, hatással van az értelmi képességük fejlődésére, ízléseik alakulására is, továbbá fejlődnek a gyermekek közti társas kapcsolatok is.

Mivel a gyermekek játéka létforma, fejlődésüknek alapja, játékuk megfigyelése közben képet kaphatunk ismereteikről, élményeikről, beszédképességükről, szociális és értelmi fejlettségük valamennyi területéről. A gyerek játéka tehát személyiségük tükrözője, s mint ilyen, megismerésük legjobb módszere, eszköze. A gyermek elsődleges játszótársa a felnőtt, aki utánozható mintát ad. Segít, támogatja, a gyermek játékát és a társas kapcsolatok kialakulását. Mindig bevonható társ marad, ha a játék elakad.

Kiemelt feladatunk:

- Biztonságos, szeretetteljes, elfogadó, támogató, segítő légkör létrehozása.
- A napirendben elegendő idő biztosítása a szabad játékra.
- Olyan helyzeteket teremtünk, ahol készítjük a gyermekeket a beszédre (bábozás, dramatizálás).
- Különböző életkorú és fejlettségű gyermekek közös játékának támogatása.
- Tapasztalatszerzési lehetőségek megteremtése, új élmények szerzése (feltételek kialakítása: hely, idő, eszköz, élmény), ahol a gyermekek a korábbi élményeiket, tapasztalataikat alkalmazhatják.

- A nap bármely szakaszában biztosítunk lehetőséget és eszközt a játszásra.
- Figyelünk, hogy szervezett foglalkozásunkkal ne zavarjuk az elmélyülten játszókat.
- A teremben kialakítunk állandó játszóhelyeket, gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. A külön játékterekkel a gyermekek nem zavarják egymás játékát.

Mindezekért fontosnak tartjuk a játékok kiválasztásánál, hogy:

- biztonságos
- kreatív, és gondolkodást segítő, ösztönző
- a gyerek korának megfelelő
- jó minőségű, esztétikus
- sokoldalúan felhasználható
- könnyen tisztítható legyen.

Jellemzők óvodáskor végére:

- A közös játékba bekapcsolódnak és igénylik a társaikkal való játékot.
- A játékszabályokat be tudják tartani, sőt maguk találhatnak ki újakat.
- Kitartóan részt vesznek a gondolkodásra készítő játékokban.
- Életkoruknak megfelelő játékot választanak.
- Az adott tevékenységhez megfelelően választanak játékot.
- Elfogadják a javaslatokat (társaktól és felnőtől).
- Toleránsak egymással.
- Fejlődik a problémamegoldó képességük, a figyelmük, az önfegyelmük és a felelősségtudatuk.
- Érzelmeiket, élményeiket eljátsszák.

XII.2.Tevékenységben megvalósuló tanulás:

Az óvodánkban az egész nap folyamán adódó helyzetekben lehetőség van arra, hogy a gyermek (kíváncsiságukra támaszkodva) spontán vagy szervezett úton ismeretet szerezzen a körülötte levő világról, a tárgyakról és azok tulajdonságaikról, a környezetéről, önmagáról. A gyermekek tanulása utánnás útján, szervezett tevékenységek alkalmával vagy spontán módon megvalósul.

Jellemzői:

- kíváncsiság
- nagyfokú tudásvágy
- szándékos tanulás hiánya
- motiváció
- figyelemkoncentráció nehézsége
- jellemzően utánnásos, spontán
- cselekvő aktivitásra épül
- közvetlen, érzékszervi, "átéléses" tapasztalás útján történik

A tanulásának hátterében:

- Belső motiváció (nincs külső jutalom, maga a tevékenység jutalmazó jellegű).
- A világra való nyitottság - megismerési vágy,
- Kompetenciára való törekvés – a beavatkozás, a cselekvő átalakítás igénye.
- Utánnási késztettség (késleltetett utánnás: a korábban látott cselekvés megismétlése)

Szervezett tanulás: óvodapedagógus által tudatosan szervezett, irányított kötött vagy kötetlen tevékenység

Spontán tanulás: Mivel a gyermek kíváncsi természet, minden érdeklő, a nap bármely pontján, bárhol kialakulhat

Tanulás szabad játékban:

Amit a gyerekek a játékokban tanulnak:

A mozgásos játékok (járás, kúszás, mászás, csúszás, ugrás, dobás...)

- Testséma és a testtudat kialakulása, megerősödése.
- Elemi mozgások összerendezése.
- Térbeli tájékozódás (irányfelismerés és iránykövetés).
- Egyensúlyérzék.
- Érzékszervi tapasztalatok szervezése.

A manipulációs, konstruáló játékok, kézimunka, barkácsolás (tárgyi játékok)

- Finommozgások (a szem és kézmozgások összehangolása).
- Dolgok elemekre bontása és összerakása.
- Elemek tulajdonságai, az egész és a részek viszonya.
- Rendez (csoportosít, sorakoztat...) módosít, alkot és újraalkot.
- Átéli a létrehozás örömeit, sikerrel nyugtázza a létrehozott produktumot.

A szerepjáték, bábozás, dramatizálás

- Fantázia
- Segít a szociális világ bonyolult rendszerének kitapogatásában.
- Élmények átfordítása.
- Társas igazodás, a szociális szerepek.
- Nyelvi és a kommunikációs képességek.

A szabályjáték

- Szociális, mozgásos, értelmi képességek.
- Önkontroll, a szabálytudat

Tanulás a szervezett tevékenységekben:

1. Mese-vers:

Amit a gyerekek tanulnak:

- Anyanyelvi nevelés: szókincsfejlesztés, hangzórendszer, mondatszerkesztés, artikuláció,
- beszédtempó, beszéddallam, beszédritmus stb...
- Érzelmek kifejezése, közvetítése.
- Belső képalkotás, fantázia, kreativitás.
- Élményfeldolgozás.
- Emberi kapcsolatok, ember és természet viszonya, viselkedési minták, a társas érintkezés formái.

2. Ének zene énekes játék, gyermektánc:

Amit a gyerekek tanulnak:

- Tiszta éneklési készség fejlesztése
- Belső hallás fejlesztése
- Zenei hallás fejlesztése (magasabb-mélyebb, hangszínek, halkabb-hangosabb)
- Zenei alkotókedv fejlesztése
- Ritmusérzés fejlesztése
- Zenehallgatóvá nevelés

3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:

Amit a gyerekek tanulnak:

- Alak, forma, méret, szín pontos felfogása.
- Gestalt-látás (rész-egész értelmezése).
- Figura, háttér észlelése.
- Térbeli tájékozódás. Tárgyak térbeli helyzetének helyes felismerése, megítélése.

- Vizuális információk feldolgozása. Képi gondolkodás fejlődése.
- Belső kép, fantázia, kreativitás.
- Kreatív önkifejezés.
- Esztétikai érzékenység, igény.
- Képi-plasztikai kifejezőképesség.
- Komponálóképesség.
- Rendezőképesség.
- Ismerkedés, tapasztalatszerzés a különböző eszközökkel, technikákkal.

4. Mozgás:

Amit a gyerekek tanulnak:

- Szem-kéz koordináció (dobás).
- Kondicionális képességek (erő, gyorsaság, állóképesség).
- Koordinációs képességek.
- Testsémafejlesztés.
- Téri tájékozódás.
- Természetes hely-, helyzetváltoztató mozgások.
- Finommotorika.
- Mozgáskoordináció.
- Izomegyensúly

5. Külső világ tevékeny megismerése:

Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermekek számára környezetük minél behatóbb megismerését, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Ez a fejlesztési terület az absztrakt, fogalmi gondolkodás alapozására szolgál. Az óvodáskor végére a cselekvő-szemléletes, szemléletes-képszerű gondolkodás elemi fogalmi gondolkodássá alakul, amely később a valódi fogalmi gondolkodás szintjéig fejlődik.

a) Környezeti nevelés

A környezeti nevelés során a gyermekek a világ természeti és társadalmi valóságával ismerkednek meg. Fontos, hogy minél több tapasztalatban, élményben részesítsük a gyermeket a természeti és a társadalmi környezettel kapcsolatban, melyek legyenek egyaránt pozitívak és negatívak.

Tartalma:

- Élő és élettelen környezet
- Időjárás, évszakok
- Növények, állatok
- Emberek élete, munkája
- Víz, talaj, levegő, fény, hő
- Ökológiai összefüggések megismerése
- Természetszeretet
- Társadalmi helyszínek megismerése
- Ember és környezete viszonyának megtapasztalása

Tanulás a természetben:

- Óvoda udvara
- Természet közeli fás és fátlan társulások (erdő, mező, rét, vizek, vízpartok)
- Mesterséges fás és fátlan társulások (parkok, arborétumok, gyümölcsös, zöldséges és virágos kertek)
- Vadasparkok
- Állatkertek

b) Matematikai nevelés

Az óvodai matematikai nevelés – a matematika absztrakt fogalomrendszere miatt – csak a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, konkrét, motoros szinten biztosított tapasztalatszerzéssel valósítható meg. Az óvodás gyermek matematikai tapasztalatai környezetéből származnak. A matematikai nevelés lehetőségei a mindennapokban, a természetes, cselekvésre épülő helyzetekben, a játékban, a személyes élményekben,

kapcsolatokban is keresendők. Fontos, hogy megtaláljuk és észrevetessük a gyermekekkel a mindennapok matematikáját.

Tartalma:

- Összehasonlítás (válogatás, sorbarendezés)
- Geometriai tapasztalatszerzés (térben, síkban, tükör/szimmetria)
- Számfogalom alapozása, építése (hosszúság, magasság, tömeg)

Tanulás munkajellegű tevékenységekben:

Amit a gyerekek tanulnak:

- Kitartás
- Önállóság
- Felelősség
- Céltudatosság
- Az emberi munka megbecsülése
- A munka iránti pozitív attitűd
- Saját és mások munkájának elismerése
- Együttműködés

Óvodapedagógus feladata:

- Feladatunk egy tanulást támogató környezet megteremtése, mely a gyermek élményeire, tapasztalataira támaszkodik.
- Biztosítjuk a felfedezés lehetőségét, mellyel a gyermek úgy tapasztalhatja meg a dolgokat, hogy használja az érzékszerveit. Ennek feltétele a gyermek cselekvő aktivitása.
- Fontos, hogy a gyermeket sokat dicsérjük, erősítsük az önbizalmukat, ezzel is erősítsük a személyiségük kibontakozását.
- Motiváljuk, kitartásra neveljük.
- Biztosítjuk a sikerélményt, a próbálkozási és tévedési lehetőségeket.
- Fontos, hogy játékosan, differenciáltan szervezzük a tevékenységeket, így a különböző életkorú, fejlettségű gyermekek is be tudnak kapcsolódni.

Részletek az Alapprogramból:A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás

Jellemző iskoláskor végére:

- Az érzelmileg motivált cselekvő gondolkodási szintről eljutnak a fogalmi alkotás szintjére.
- Cselekvéses tanulásuk szándékos és önkéntes lesz.
- Meg tudják fogalmazni tapasztalataikat, élményeiket.
- Motiváltak lesznek.
- A feladattudatuk kialakul.
- Kitartóak lesznek, kialakul a kudarc-tűrésük.

Munka jellegű tevékenység:

A munka jellegű tevékenység a személyiségfejlesztés fontos eszköze. A nap folyamán bármikor lehetőség adódik a munkavégzésre, amit a gyermekek szívesen végeznek. Kezdetben önmagukért, majd később a társaikért a közösség érdekeiért. Fontos az önkéntesség, mert így alakul ki a munkához kötődő pozitív viszony.

A munka folyamán a gyermekeknek lehetőségük van a tapasztalatszerzésre és a környezet megismerésére.

- Önkiszolgálás
- Naposi munka
- Növény és állatgondozás.
- Csoportszobában lévő növények gondozása.
- A terráriumban élő teknős élőhelyének, rendben tartása, eledelről való gondoskodás.
- Az udvaron lévő virágoskert gondozása.
- A télen itt maradt madarokról való gondoskodás (madáretető készítése), nyáron madáritató kihelyezése.

Lehetőséget biztosítunk, hogy minden gyermek számára, fejlettségi szintjéhez mérten önállóan elvégezze az önkiszolgáló tevékenységet.

Együttműködéssel sikerélményt biztosítunk, de csak annyi segítséget nyújtunk, ami az önálló teljesítéshez szükséges. Lehetőségeket biztosítunk, hogy olyan készségeket, képességeket és tulajdonságokat kialakítsunk, mint az önállóság, felelősség, kitartás és céltudatosság. Megfelelő méretű eszközöket biztosítunk.

Jellemzők óvodáskor végére:

- A közösség érdekében is szívesen végeznek naposi munkát és alkalmi tevékenységeket.
- Fejlettségi szintjüknek megfelelően feladatokat pontosan elvégeznek, képesek az önkiszolgálásra.
- Tisztán tartják az óvoda és a csoportjuk környezetét.
- Környezetükben élő állatokat gondozzák és növényeket ápolják.
- Segítik a fiatalabb társukat, illetve azokat, akik segítségre szorulnak.
- A munkavégzéshez használt eszközöket ismerik, a veszélyforrásokat felismerik.
- Az erkölcsi tulajdonságai kialakultak: segítőkészek, kitartóak, önzetlenek
- Kialakult a feladattudatuk, a kitartásuk és céltudatosak.

XI. A különböző tevékenységi formák és szintereik bemutatása:

1. Mozgás:

A mozgás már születéstől kezdve fontos egy gyermek életében. Miközben mozog a gyermek, tapasztalatokat gyűjt, alakulnak mozgáskoordinációi, testi képességei, fejlődik csont- és izomrendszere, pontosabbak, finomabbak, önállóbbak lesznek mozdulatai, egyre több féle mozgást képes elvégezni.

A mozgás sokoldalú tevékenység és az egész napot átszövi. A közös mozgás öröme elősegíti a társas kapcsolatok alakulását. A mozgás folyamán a kezd együttműködni társaival. Fontosnak tarjuk, hogy az egész nap folyamán, mind a teremben, mind a szabadban olyan környezetet, eszközöket biztosítsunk, amelyekkel a gyerekek kiélhetik mozgásvágyukat.

Kiemelt célunk, hogy a gyermekkel megszerettetjük a mozgást, mozgásigényüket kielégítsük, erre úgy van lehetőség, hogy rendszeresen, mindennapos mozgást biztosítunk. A kondicionáló és koordinációs képességeket fejlesztjük.

Mozgásfejlesztés szervezési formái:

- kötetlen formában biztosított szabad mozgástevékenységgel
- konkrét fejlesztést szolgáló testneveléssel
- ügyességfejlesztő mozgásos sportprogrammal

Feladatunk:

- Biztosítani, hogy a szabadban és teremben is legyen lehetőség a mozgásra, ehhez eszközöket és helyet kínálunk.
- Növeljük a fizikai állóképességüket.
- Fejlesztjük az egyensúlyukat, szem-kéz, szem-láb koordinációjukat, a gyorsaságukat, a nagy és finommozgásukat, a ritmusérzéküket és a testsémájukat.
- Játék és versenyigény felkeltése, közösségi szellem kialakítása, ezzel a társas kapcsolataik fejlődik.
- Fejlesztjük a problémamegoldó képességüket.
- Verbális képességek fejlesztése (testrészeinek a megnevezése, téri tájékozódás, mozgásformák megnevezése, laterális).
- Eszközök használatának megismerése.
- Változatos, differenciált párhuzamosan végezhető mozgás biztosítása, ahol a különböző életkorú, fejlettségi szintű és képességű gyermekek is tudjanak jókedvűen mozogni.

Színterei:

- Tornaszoba
- Csoportszoba
- Udvar
- Játsszótér
- Uszodában
- Természetben

Jellemzők óvodáskor végére:

- Szeretik és igénylik a mozgást.
- Kialakult a testtudatuk, oldalíságuk, tudnak térben tájékozódni és cselekvési szinten is már ismerik a téri irányokat
- Mozgásuk összerendezett és harmonikus, amit tudnak irányítani, sebességüket szabályozni.
- A mozgásos feladatokat kitartóan végzik: kúszás, mászás, csúszás, járás, futás, ugrás, egyensúlyozás, irányváltoztatás, egy lábon, páros lábon szökdelni, dobás (egy két, alsó, felső).
- A tornaszereket rendeltetésszerűen használják.
- Együtt tudnak működni a társaikkal.
- Az egészséges versenyszellem kialakult.
- A szabályokat betartják.
- Kudarctűrők
- Kialakult a problémamegoldó képességük.
- Vigyáznak a saját és a társaik épségére

2. Verselés, mesélés:

A nap folyamán bármikor, amikor igény vagy alkalom van rá, lehet mesélni, verselni, mivel a magyar gyermekköltészet, népi hagyományok gazdag és erős alapot nyújtanak. Szorosan összekapcsolódik az anyanyelvi neveléssel, az zenével, az énekkel és a mozgással, ezek együttesen hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához. A mozgásos, ritmusos, dallamos játékok, mondókák, dúdolók, érzelmi biztonságot és együttes élményt nyújtanak. A mese segíti a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését, segít a gyermeknek megérteni világot, az emberek közötti kapcsolatokat, az érzelmeket.

Fontos, hogy a mindennapos mese alkalmával nyugodt, szeretetteljes légkört hozzunk létre. „A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában

eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.” (ÓNOAP)

A mese segít a pozitív és negatív élményeket feldolgozni. A mesékben a gyermek visszaigazolást kap szorongásaira, amit segít leküzdeni, oldja gátlásaikat, erősíti az önbizalmukat. Hozzájárul, hogy az én-képük kialakulásához és képzeletük erősödéséhez.

Irodalmi nevelésünk célja, hogy a gyermekek nyelvi és kommunikációs képességeit fejlesszük. Bővítjük a világról való ismereteit és tanítjuk az emberi kapcsolatokra. Kialakítunk egy érthető, kifejező beszédképességet, helyes nyelvhasználatot, amellyel a gyermek magabiztosan tudja kifejezni önmagát, ezért fontos, hogy korosztálynak megfelelő irodalmat válasszunk, lehet akár kortárs vagy klasszikus gyermekirodalom.

Feladatunk:

- Fontos, hogy olyan gyermekirodalmat válasszunk, ami korosztályuknak megfelelő.
- Minden nap mondókázunk, verselünk, meséljük, ezzel a gyermeknek pozitív kapcsolata lesz az irodalommal.
- A mindennapos meséléshez, verseléshez, mondókázáshoz szeretetteljes, nyugodt, meghitt légkört alakítunk.
- Nyelvi és kommunikációs képességük fejlesztjük az irodalom eszközeivel.
- Mivel a gyermekek utánzás folyamán tanulnak, kiemelten figyelünk a mintaértékű példaadásra: artikuláció, hangszín, hangerő, tempó, szünettartás, szókincs, helyes beszédlevegzés.
- Biztatjuk a saját vers, mese megalkotására, ezzel segítjük az önkifejezésüket.
- Mesék, versek kombinálása mozgással, bábozással, dramatizálással, ábrázolással.
- Bővítjük a szókincsüket.
- Változatos irodalmi élmények nyújtása, hogy a gyermeknek felkeltse az érdeklődését a könyvek, színház iránt
- Fejlesztjük a hallásukat és a beszédhallásukat

Helye:

- Babzsák

- Szőnyeg:

- Mesesarok:

- Színházban:

- Könyvesboltban:

- Diavetítés közben:

Jellemzők óvodáskor végére:

- Szívesen hallgatnak és mondanak maguk is verset, mesét, mondókát.
- Képesek figyelmesen végighallgatni a mesét, így belső képzeti képet alkotnak.
- Arcukon, testtartásukon látszik az átélés.
- Meg tudják jegyezni hosszabb verseket, meséket, azok szereplőit és a cselekményt.
- Önálló történeteket találnak ki.
- Magyar népmese szófordulatokat értik és használják.
- Sokszor hallott meséket eldramatizálják.
- Megkezdett meséket, történetek folytatják.
- Szívesen néznek könyvet.
- A gyermekek végig tudják nézni a báb és a színházi előadásokat, amelyek témája életkoruknak megfelelő.

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc:

Az óvodai művészeti nevelésnek meghatározó eleme az ének, énekes játékok és a zenehallgatás, melynek alapjául a magyar néphagyomány (magyar népdalok, mondókák, gyermekjátékok) szolgál.

A felnőttkori zenei érdeklődést, fogékonyságot meghatározza a korai zenei nevelés, ezért fontos, hogy milyen zenei készségeket alakítunk. Fontos a gyermekek számára a személyes kapcsolat kialakítása a zenével, legfőbb módja az élő zene megtapasztalása.

Az ének-zene és a hozzá kapcsolódó mozgás a napirendünk része, más tevékenységekbe is bele lehet vonni. (pl. motiválni, játékra hívni, kiszámolni).

A zene közvetlenül váltja ki az érzelmeket, mivel a közös éneklés, mondókázás vagy körjáték élményt nyújt a gyerekeknek, ezért a fontos alapja a művészeti és esztétikai nevelésnek.

Célunk, hogy a gyermekekkel megszerettessük a zenét, felkeltsük érdeklődésüket a zene iránt, szeressenek énekelni és zenét hallgatni. Fejlesszük a hallásukat, a ritmusérzéküket, a mozgáskultúrájukat, a zenei emlékezetüket.

Feladatunk:

- Minden nap zenei élményhez juttatjuk gyermekeinket, így felfedezik az éneklés örömét, mozgás szépségét
- A dalanyagok, mondókák kiválasztásánál figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat
- Megteremtjük a jó zenei légkör feltételeit (helyi, idő, eszköz); ölbeli játékokkal, énekes játékokkal és népi gyermekdalokkal felkeltjük a gyermek zenei érdeklődését
- A gyermeket zenei élményhez juttatjuk közös énekléssel, hangszeres zenével, körjátékokkal
- Formáljuk a gyermekek zenei ízlését népi játékokkal, kortárs és klasszikus zenével
- Megismertetjük a gyerekeket hangszerekkel
- Fejlesztjük a gyermekek zenei készségét, képességét:
 - zenei hallást (halkabb, hangosabb, magasabb-mélyebb hangok közti különbség, belső hallás fejlesztése, hangszín felismerése)
 - éneklési készséget
 - ritmusérzéklet (egyenletes lüktetés, tempóérzékelés, tánc, mozgáskultúra)
 - zenei alkotókészséget
 - zenei formaérzéklet
- A közös és egyéni énekléssel, a közös játékokkal segítjük a szocializációjukat és társas kapcsolatokat elmélyíteni, a gátlásaikat feloldani, önbizalmukat növelni
- Megismertetjük a népi hagyományokkal, ünnepekkel, a szokásokkal és hozzájuk kapcsolódó dalokkal, mondókákkal

Helye:

A Vitamini Magánóvodában egész nap énekelünk, mivel minden tevékenységet énekléssel vezetünk át. Különböző eseményeknek meg vannak a dalai, amiket a gyerekek ismernek és szeretnek. Fontosak a napirendjünkben a megszokott énekek, mivel biztonságot nyújt az állandóságuk.

Megszokott dalaink:

- Játék elrakásnál:” Véget ért a játék, pakoljunk össze. „
- Szőnyegre leüléshez a „Dombon törik a diót” kezdetű dalt énekeljük
- Tízórainál: „Alma, alma piros alma odafent a fán.” dalt
- Öltözésnél: „Megy a cipő vándor útra.”
- Kiránduláshoz: „Ennek a kislánynak nem jutott párja.”
- Kirándulás közben: „Som virág, som virág...”
- Udvarról bemenetel közben: „Lánc, lánc Eszter lánc... „
- Ebéd kiosztása közben: „Koma tálat hoztam.”
- Mese előtt: „Füles mackó, mond ma nektek..”
- Alvás előtt: „Bóbita”
- Felkelésnél: „ Pál, Kata, Péter.”

Jellemzők óvodáskor végére:

- A nagycsoportos gyermek szívesen énekel, mondókázik és játszik énekes játékokat.
- A dalokat képes énekelni, dúdolni és a ritmust változatos formában alkalmazza.
- Felismeri a dallamokat.
- Törekszik, hogy a dallammotívumokat tisztán énekelje.
- Képes a zenei fogalom párokat megkülönböztetni: Halkabb-hangosabb éneklés, gyorsabb-lassabb tempó érzékelése, magasabb-mélyebb éneklés közötti különbséget érzékeltetni.
- Belső hallásuk kialakult, képes a dallambújtatásra.
- A gyermek felismeri a tanult mondókákat a ritmusukról, a dallamot dúdolásról, kezdő, belső vagy záró motívumról, a hangszeres játékról.
- Hangszerek hangját felismeri, néhányat meg is tudnak szólaltatni.
- Az egyenletes lüktetést érzékeltetni tudja és meg tudja különböztetni a dal ritmusáról.
- Egy motívumnyi ritmust vissza tudnak tapsolni.
- Képes társaival együtt énekelni, játszani, táncolni: körben járás kézfogással és szép testtartással; ismerik az egyszerű táncos elemeket; természetes tempóban járnak.
- Dalokhoz játékot és mozgást talál ki.
- Dallamokat, mondókákat kitalál vagy improvizál.
- Örömet jelent számára a zene.
- Az ünnepekhez kapcsolódó dalokat, mondókákat ismeri.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:

Az ábrázolás a gyermek első alkotó tevékenysége, melynek fajtái: a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka. Ezért fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagságára épül. Képet kapunk a vágyaikról, érzelmeikről, örömeikről, bánatukról, szorongásaikról, élmény és fantáziavilágukról.

Az ábrázolási tevékenységek (igazodva a gyermek életkorához, egyéni fejlettségükhöz és képességeikhez), segítik a képi- plasztikai kifejező, a térbeli tájékozódó, a komponáló, rendezőképességüket. Gazdagodik a fantáziaviláguk, nyitottak, igényesek lesznek a szépre, és fejlődik az esztétikai érzékük.

Fontos, hogy egész nap lehetőséget adunk az ábrázoló tevékenységre (festés papírra, fára, textilre, rajzolás, barkácsolás, gyöngyfüzés, építés, képalakítás, plasztikai munkák) és változatos eszközöket biztosítunk, mely a gyermekek számára mindig rendelkezésre áll. (gyurma, festék, víz, olló, kréta, ecset, ceruza, ragasztó, szalagok, textíliák, fonalak, különböző fajtájú papírok)

Célunk, hogy a gyermeknek legyen igénye az ábrázoló tevékenységre, örömmel és szívesen végezze. Legyen igényes, szeresse a szépet. A gyermek képes legyen az önkifejezésre, alakuljon a képi gondolkodása és képes legyen képi és térbeli alkotásra.

Feladatunk:

- Biztosítjuk a tevékenységi lehetőségét, az eszközöket, a technikai ismereteket, a tapasztalási lehetőségeket.
- Alkotó szabad légkört biztosítunk, ahol a gyermek ki tudja fejezni önmagát.
- Változatos tevékenységgel gazdagítjuk az élmény és fantázia világukat.
- Felkeltjük a vizuális tevékenységek iránti alkotóvágyukat, hogy kezdeményező, kreatív kisgyermek legyenek.
- Megismertetjük a vizuális nyelvet.
- Támogatjuk a gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodva, a képi, plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezőképesség alakulását.

- Gazdagítjuk a gyermek tér, forma szín képzeit.
- Biztosítjuk a képi gondolkodásuk fejlődését.
- Problémák elé állítjuk, lehetőséget nyújtunk a kísérletezéshez, a tapasztaláshoz, az ötletezéshez, és minél több megoldási lehetőséget kínálunk.
- Fejlesztjük: a testsémájukat, a finommotoros mozgásukat, a nagy és a kismozgásukat, az alaklátást, a formaállandóságot, a szem-kéz koordinációjukat, a színészlelést, a memóriájukat, az emlékezetüket és a szépérzéküket.

Helye:

Aszfalton

Földre rajzolás faággal

Vár festés lepedőre

Rajzolás az asztal aljára felragasztott

Közös őszi kép készítése

Lábbal festés

Festés a hóba

Jellemzők óvodáskor végére:

- Képesek tapasztalataikat, kreativitásukat, élményeket vizuálisan megjeleníteni, ezt örömmel végzik.
- Az ábrázolási technikákat ismerik és alkalmazzák.
- Megfelelően használják az eszközöket.
- A helyes ceruzafogásuk kialakul, apróbb mozdulatokat igénylő feladatokat is képesek elvégezni, egyre kitartóbbak és precízebbek.
- Emberábrázolásuk részletes, mozgásábrázolás is megjelenik már.
- Formaábrázolásuk arányos, változatos, térbeli elrendezésük helyes.
- Tárgydíszítésükben megjelenik a motívum és a ritmus.
- Díszítőmunkában balról-jobbra haladnak.
- Szem-kéz koordinációjuk kialakult.
- Megnevezik a színeket, azok színárnyalatait is.
- Tárgyak formai jellemzőivel és térbeli kiterjedéseivel tisztában vannak.
- Társaikkal összedolgoznak, közösen díszítenek, építenek.

5. Külső világ tevékeny megismerése:**a. Környezeti tartalommal:**

Ahogy a nevében is benne van a külső, környező, körülöttük levő világot ismertetjük meg a gyermekkel. A gyermek miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatokhoz jut, amely segít eligazodni, tájékozódni.

A környező világunkat, a természeti és társadalmi összefüggéseket a gyermekek megfigyeléssel, vizsgálódással, tapasztalással ismerik meg. A környezetből szerzett tapasztalatokat a játék folyamán gyakorolja, majd a mindennapok folyamán alkalmazza.

Célunk, hogy felkeltsük az érdeklődésüket a különböző összefüggések, természeti és társadalmi környezetben megtapasztalható jelenségek, ok-okozati összefüggések vizsgálatára. Természetvédő és szerető gyermekeket nevelünk.

Fontos feladatunk:

- A gyermekek kapcsolatban legyenek a természettel, ne csak ismerjék, hanem szeressék, tiszteljék.
- Minél több lehetőséget adunk a természet jelenségeinek megfigyelésére, tapasztalására, és a vizsgálódásra.
- A kutatásokhoz, próbálkozásokhoz, megfelelő eszközöket biztosítunk.
- Környezetvédő, ápoló magatartásunk mintaként szolgál a gyermekeknek, így neveljük őket a környezet védelmére, a fenntarthatóságra és a környezettudatosságra. (pl: szelektíven gyűjtjük a szemetet, nem szemetelünk, nem tépjük a növényeket, vízzel, energiával takarékoskodás)
- A csoportban növényeket, állatot tartunk, amiket a gyermekeknek kell gondozni.
- A hagyományokat és a természeti ünnepeket ápoljuk. (Víz Világnapja, Föld napja, Állatok napja, Madarak és fák napja, Farsang, Húsvét, Mikulás, Karácsony, Advent, Anyák napja)

Jellemzők óvodáskor végére:

- Tudják a személyes adataikat.
- Ismerik az óvodát, az óvoda helyiségeit, a környezetét és a lakhelyüket.
- Ismerik egymás nevét, jelét, az óvodában dolgozókat.
- Megnevezik testrészeiket, érzékszerveiket, azok működését, funkcióját ismerik.
- Kialakul a lateritásuk, ismerik a jobb és a bal oldalt.
- A napszakokat, hónapokat, a hét napjait felismerik
- Ismerik az évszakok jellemző tulajdonságát, meg tudják különböztetni azokat.
- Az évszakokhoz kapcsolódó hagyományokat, népszokásokat ismerik.
- A közlekedési eszközöket ismerik, megnevezik
- Az alapvető közlekedési szabályokat ismerik és betartják.
- A környezetükben élő növényeket és megnevezik. Azokat gondozzák is, mivel tudják, hogy mik az életfeltételeik.
- Ismerik a háziállatok, a vadonélő állatokat, azok élőhelyeit, élőmódjukat, táplálkozásukat.
- Ismerik a színeket (világosabb, sötétebb árnyalatokat is)
- Ismerik az égitesteket.
- Ismerik a nappalok és éjszakák változásait.
- Ismerik a szakmákat.

- Magatartásuk környezettudatos.
- Természeti jelenségek néhány ok-okozati összefüggéseivel tisztában vannak.

b. Matematikai tartalommal:

„ A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiség, alak, nagyságbeli, és téri viszonyokat: alakul az ítélőképessége, fejlődik a tér-, sík, és mennyiségszemlélete.” (ÓNOAP)

Kisgyermek korokban a gyermekek kísérleteznek, próbálkoznak, gyakorolnak és így ismerik fel a különböző összefüggéseket. Nagycsoportos korokban már bonyolultabb feladatokat, összefüggéseket is felismernek és megoldanak, mivel már ismerik a feladat megoldásának módját.

Célunk, hogy a gyermek matematikai problémamegoldó gondolása fejlődjön. Kíváncsisága és felfedező kedve fennmaradjon, a körülötte levő világ mennyiségi viszonyait felfedezze.

Feladatunk, hogy az egész nap folyamán tervezett és spontán tevékenységekkor is lehetőséget adjunk a matematikai tapasztalatok szerzésére, ahol a gyermek egyénileg oldhatja meg a feladatokat, próbálkozhat, megfigyelhet és tévedhet. Olyan eszközöket és tevékenységet és problémahelyzeteket biztosítunk, melyek felkeltik a gyermek érdeklődését, tapasztalhat, gyakorolhat.

Jellemzők óvodáskor végére:

- Képesek a tulajdonságok szerinti válogatásra, saját szempontú válogatásra, sorba rendezésre, összehasonlításra.
- Sorozatokat hoznak létre.
- Értik a matematikai fogalmakat és használják is (több, kevesebb, ugyanannyi, hosszabb, rövidebb).
- Képesek dolgokat, mennyiségeket összemérni, becsülni.
- Létrehoznak halmazokat (adott és saját szempont szerint).
- Téri irányokat értik, tudják és helyesen használják a névutókat.
- Különféle elemekből, különféle elrendezéssel, bontással többet, kevesebbet, ugyanannyit tudnak előállítani.
- 10-es számkörben tudnak számlálni.
- Problémák megoldásában kitartóak.

XII. Az óvoda hagyományos ünnepei:

Hétköznapokat színesítő ünnepek és jeles napok:

- Október 4.: Az állatok világnapját kirándulással töltjük, természetesen állatok körében.
pl.: Vadaspark

- November 11.: Márton-napi multság előtt több héten át készülődünk a gyerekekkel, libás dalokat és verseket énekelünk, a libákkal ismerkedünk. Az hagyományt egy közös szülői programmal zárjuk, ilyenkor a szülők meghallgatják dalainak, verseinket, megvendégljük őket forralt borral, forró teával és libazsíros kenyérrrel, majd közösen a gyerekekkel felvonulunk a környező utcákon a lámpásainkkal.

- December 6.: A Mikulás várása izgalmasan telik, a gyerekek egyik legfontosabb ünnepe. Ilyenkor megvendégeljük a Mikulást, énekelünk, verselünk, majd a gyerekek megkapják a piros mikulás csomagjaikat.

- December-Advent: Az adventi időszakban minden nap valamilyen meglepetést kapnak a gyerekek a közös adventi kalendáriumból. Az apró ajándék mellett valamilyen közös élmény meglepetése rejtőzik. Pl.: egymás mellett alszanak a gyerekek, diavetítés stb. Az adventi hétvégék után meggyűjtjük az adventi koszorúnk gyertyáit is. Az adventi időszakot karácsonyi ünnepséggel zárjuk az utolsó óvodai napon, ilyenkor kapják meg a gyerekek a közös ajándékokat, egész napos szabadjátékkal búcsúznak az évtől.

- Január első hete: Az újév köszöntése, pótszilveszter.
- Február: Farsangi időszak, a tél elkergetésével várjuk a tavasz érkezését. A farsangi hetet egy nagy jelmezbállal zárjuk, ahol fánkot eszünk, zenélünk, táncolunk és minél nagyobb zajt csapunk, hogy elűzzük a telet.

- Március 8.: Nőnap ajándékkal, verssel kedveskedünk a fiúkkal a lányoknak, anyukáknak és nagymamáknak.
- Március 15.: Nemzeti ünnep, ahol főszerepben a huszárok és lovak szerepelnek. Beszélgetünk, megismerkedünk a csatákról, várakat építünk, majd nemzetiszínű zászlóval megemlékezünk a Kossuth-szobornál.

- Április 22.: Föld napja, kirándulás.

- Május első hete: Anyák napi készülődés, amikor az anyukákat köszöntjük versekkel, ajándékokkal, virágokkal és közös játékkal. Az előadást vendégvárással zárjuk, ahol a gyerekek a saját készítésű süteményekkel kínálják anyukájukat.
- Május utolsó hete: Gyereknapi, amikor csak játszunk reggeltől estig.
- Június utolsó hete: Apák napja, közös ügyességi vetélkedő az apukákkal, ahol senki sem veszít.

XIII. Inkluzív pedagógia - Integráció a sajátosságok megőrzésével, a különbségekhez való alkalmazkodással - a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket

Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek típusai:

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- tanulási nehézséggel küzdők (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok)
- tanulási zavarral küzdők (például: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba)

Magatartászavarok miatt problémás gyermekek

- visszahúzódó (regresszív) és depresszív viselkedésű gyermekek (félénk, csendes, visszahúzódó stb.) Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás, stb.
- ellenséges (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.) Inkább egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélte egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése mindkét típust motiválja, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadást.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

- intellektuális tehetség (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi stb.)
- művészi tehetség (képzőművészeti, zenei)
- pszichomotoros tehetség (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület)
- szociális tehetség (vezető, szervező, irányító)

Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés - a tehetségígéretes gyermekek felismerése:

- a tehetségnevelés/tehetségfejlesztés/tehetséggondozás a tehetség felismerésével, azonosításával kezdődik
- a pedagógusoknak és a családnak ismernie kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetség ígéretes gyermeket sejtet:
- a kivételes tehetségek jellemzői: megszállottság, fokozott kritikai érzék, állandó önelégedetlenség
- a valamilyen területen kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, és gyakran nem vesznek részt a „munkában”

A tehetségfejlesztés módjai közül óvodánkban elsősorban a gazdagítás –dúsítás módszerét alkalmazzuk. A tehetségígéretes gyerekek társaikkal együtt vesznek részt a különböző tevékenységekben, azonban a nap bizonyos idejében az óvodapedagógusok által differenciált „gondozásban” részesülnek. Minden esetben felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy tehetség ígéretes gyermekeiket milyen óvodán kívüli tehetséggondozó intézményekbe célszerű az óvodai nevelési időn túl is fejleszteni.

Különleges bánásmódot igénylők még: csoportok

- a nemzeti kisebbségekhez tartozók
- a bevándorlók

Eltérések

- Az anyanyelv és a többségi nyelv birtoklása
- Kulturális sajátosságok; eltérés a többségi kultúrától
- Csoportkohézió; a többséghez való viszony

Multikulturalizmus és interkulturalizmus

- Multikulturalizmus.: A kisebbségi társadalmi csoportok nyelvének és kultúrájának megjelenítése a pedagógiai hatásrendszerben.
- Interkulturalizmus: Egy óvodában a többséghez és a kisebbséghez tartozó gyerekek együttnevelése

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Óvodahasználó gyermekeink szociokulturális háttere kiegyensúlyozott és jó képet mutat, munkánk tervezésénél azonban figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyereket nevelő, esetleg egyszülős, vagy nevelő szülők által nevelt családokét.
- Felelősségünk különösen nagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében és fejlesztésében. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.
- Feladatunk az óvoda világát nehezen elfogadó, illetve együtt nem működő, esetleg gyermeküket is elhanyagoló családokkal való - együttműködésre készítő - kapcsolattartás.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai:

- A család anyagi és egészségügyi állapota, erkölcsi helyzete és életvitele, értékrendje
- A család lakhelye és környezete
- A gyermek és/vagy szülő egészségi állapota

Környezeti okok lehetnek

- Sokgyermekes család: 3 vagy több gyermek
- Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése
- Szülők iskolázatlansága
- Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód (brutalitás), érzelmi sivárság, közömbösség, könnyelmű, felelőtlen életvitel, bűnöző családi háttér
- Negatív hatású baráti kör

Anyagi okok lehetnek:

- Munkanélküliség
- Létfenntartás alatti 1 főre jutó jövedelem

- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi okok:

- Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság
mozgáskorlátozottság, érzékszervi károsodás (látás, hallás...), szervi rendellenesség
- Tartós betegség
- Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében:

- Anyagi támogatás lehetőségeinek kiaknázása
- Az önművelés igényének kialakítása
- A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- Praktikus ismeretek elsajátíttatása
- A mindennapi élethez szükséges készségek kialakításának segítése: tanácsadás, külső segítség felajánlása
- Családi életre és egészséges életmódra nevelés
- A testnevelés és sport sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás - és feladatmegoldó képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas eltöltésének igényét

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére:

- Differenciált fejlesztés.
- Egészségnevelés
- A sport és egyéb mozgástevékenységek megismertetése, megszerettetése
- Interkulturális ismeretnyújtás: Pl. életvezetés, cigány irodalom, a cigányság története

- Tehetségígéretes gyermekek felkészítése
- Felzárkóztató foglalkozás a valamilyen területen lemaradóknak
- Igény szerint ügyelet biztosítása: szülői értekezletek és fórumok időtartama alatt
- A családi életre nevelés tanítása: tanácsadás, külső segítség felajánlása
- Mozgáslehetőség biztosítása
- Kulturális rendezvények csoportos látogatása.

XIV. A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a sajátos nevelési igényű - mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő – gyermekek, eredményes fejlesztésének biztosítására kiemelt figyelmet fordít.

Az alapprogramban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek, így az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A gyermekek között fennálló különbségeket pedagógiai programunk kialakításakor mindvégig figyelembe vettük és számos helyen beépítettük. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez:

- fontos, hogy fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl
- a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai váljanak mindennapi nevelőmunkánk tartalmi elemeivé

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Óvodánkban az együttnevelés – az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását
- a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team-munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakvéleménye.

Nevelőmunkánk során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti
- a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg

- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A rehabilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, terapeuta együttműködése szükséges.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai- orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni.

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
- A gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei
 - képességei, kialakult készségei
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei
 - családi háttere

Mindezek alapján a fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességeket, a beszéd- és nyelvi készségeket és az értelmi

képességek fejlesztését. Az egyes fogyatékosági típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Halmozottan fogyatékos gyermek, gyermekcsoport esetén a megállapított fogyatékoságok mindegyikére tekintettel kell lenni.

Pedagógiai programunkat egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára

- A sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok biztosítása
- az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés
- a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához
- az óvodapedagógusok, valamint a pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával

Óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése.

Óvodánk többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget:

- pedagógiai programunk készítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit
- külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez
- Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (utazó pedagógusi szolgálat). Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.
- Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.
- Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődése tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbiak szolgálják:
- Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus
 - a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja
 - egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres

- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba
- A gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező, szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:
 - segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását
 - javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására
 - segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd)eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről
 - együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait
 - segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában
 - kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával
 - részt vesz a befogadó közösség felkészítésében
 - részt vesz az óvodai foglalkozások és tevékenységek adaptációjában

Óvodánk igénybe veheti az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés specifikus fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos

tapasztalatszerzés és a szocializáció. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció, rehabilitáció és terápia feladatait, valamint a mozgásnevelést az óvodai tevékenységek/foglalkozások körébe építik be az óvodapedagógusok. Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén:

Minden tevékenység során kiemelt feladat a tapasztalatszerzés biztosítása, a cselekvéses ismeretszerzés lehetőségének megteremtése. A mozgáskorlátozott gyermek eltérő tapasztalatokkal rendelkezik, észlelési problémái, testséma-zavarai lehetnek, kevesebb ismerettel rendelkezhet az őt körülvevő világról. Alkalmat kell adni a minél sokrétűbb, mozgásos tapasztalatszerzésre, fejleszteni kell a kognitív funkciókat, különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb.

A halmozottan sérült mozgáskorlátozott gyermekek esetében a mozgáskorlátozottságon kívül még más – érzékszervi, beszéd- vagy értelmi sérülés – is nehezíti a fejlesztés lehetőségét. Fejlesztésük döntően a mozgáskorlátozottak pedagógiája és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek egyénre szabott kombinációival történik.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén:

Mozgásfejlesztés

Óvodáskorban előtérbe kerül az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel. A mozgásfejlesztésben hangsúlyt kell kapnia a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használata kialakításának is.

Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése

A meglévő funkcióknak, a család igényeinek megfelelően és velük együttműködve szükséges az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés. A sérülés függvényében szükség lehet az egészségüggyel való kapcsolattartásra, pl. inkontinencia kérdésének megoldásában.

Játéktevékenység

A mozgáskorlátozott gyermeket a játéktevékenységében akadályozhatja bizonytalan testtartása, a helyzet- és helyváltogatás, az eszközhasználat nehezítettsége, a téri tájékozódás terén fellépő nehézségek stb. Szükség lehet a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására. Az egyes tevékenységek során fontos a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.

Nyelvi fejlesztés

A mozgáskorlátozottsághoz társulhatnak beszédzavarok, kommunikációs problémák. A szókincs szegényesebb lehet, a különböző kognitív funkciók érintettsége akadályozhatja versek, mondókák megtanulását, a mozgászavarok hatással lehetnek a nonverbális kommunikációra, légzésproblémák állhatnak fenn, súlyos esetben beszédképtelenség is előfordulhat. Emiatt fontos feladat a mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség lehet sajátos fejlesztési célok kitűzésére, esetleg a logopédussal való együttműködésre.

Éneklés, zenei nevelés

Artikulációs problémák, légzésproblémák, a vitálkapacitás beszűkülése, ritmus és tempó érzékelésének nehezítettsége állhat fenn, ami pl. felső végtag érintettség esetén kiegészülhet az eszközhasználat nehezítettségével. Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés, így a mozgáskorlátozott gyermek fejlesztésébe is beépítendő. Pozitív hatása előnyösen befolyásolhatja a mozgásfejlődést is (pl. elősegíti a test ellazulását), társas cselekvést jelent, fejleszti a ritmus- és tempóérzékelést. A tevékenységek végzése közben szükséges lehet speciális testhelyzet felvétele, esetleg a gyermek állapota által meghatározott adaptált eszközök (hangszerek) használata.

Rajzolás, kézügyesség fejlesztése

Felső végtag érintettség, izomtónus fokozódása, gyenge izomzat, a törzs- és fejkontroll hiánya stb. okozhat problémát ezen a területen. Fontos a kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítségét célzó megfelelő testhelyzet megtalálása, a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítése, szükséges lehet adaptált eszközök használata, esetleg az eszközök rögzítése, a finommotorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése.

A látássérült gyermek

Óvodánk az épületek adottságaiból fakadóan kizárólag csak gyengén látó kisgyermeket tud befogadni.

A gyengén látó gyermekek (vízus: 10%-os látásteljesítménytől 33%-ig) főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de az ép látásúakhoz képest sokkal közelebről, kisebb térben tudják azt használni.

A gyengén látó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

A gyengén látó gyermek gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése.

Területei:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben
- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával
- A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése
- A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt

Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése

- A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást

- A tapintás által szerezhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

A halmozottan fogyatékos látássérült gyermekek esetében a látás hiányán vagy különböző mértékű csökkenésén kívül még más, testi, érzékszervi vagy értelmi sérülés is nehezíti a fejlesztés lehetőségét, amely döntően a látássérültek pedagógiája és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival történik. Az eredményességet a döntően egyéni vagy kiscsoportos szervezés biztosítja. Ez azonban csak gyógypedagógiai óvodai ellátásban valósulhat meg.

A hallássérült gyermek

A halláskárosodás miatt – az állapot fennmaradása esetén – bizonyos esetekben - teljesen elmarad, vagy erősen sérül a beszéd és a nyelvi kompetencia.

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van.

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és

minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Külön óvodai csoport létesítése kizárólag az 5. életévét betöltött – óvodai nevelésre kötelezett – és a komplex – gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai és orvosi – vizsgálat diagnózisa alapján egyértelműen az enyhén értelmi fogyatékos övezetbe sorolt gyermekek számára abban az esetben lehet szakmailag indokolt, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget a gyermek vélhetően csak a speciális nevelés keretében biztosított, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés mellett éri el.

Beszéd fogyatékos gyermek

Beszéd fogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

A beszéd fogyatékos gyermek óvodai nevelését megelőzheti a korai fejlesztés.

A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképességzavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

Az óvodai nevelés/fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

Azoknál a beszéd fogyatékos gyermekeknél, akiknél több beszéd probléma együttesen fordul elő, vagy a beszéd fogyatékosághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Az autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek lehető legkorábbi diagnózist követő rehabilitációs terápiája megelőzheti egyes tünetek kialakulását, enyhítheti a fejlődés devianciáját. Ennek eredményeként a nem beszélő, vagy megkésett beszédfejlődésű gyermek (ha mentális szintje megengedi) óvodába lépéskor már rendelkezhet korlátozott mennyiségű,

– kommunikációs eszköztárral. A gyermek a szociális interakció csecsemőkori fejlődési szintjének megfelelő egyes képességeket segítséggel használhat, és a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési helyzetekben, illetve környezetében az egyéni fejlesztéshez szükséges viselkedéselemekkel képességeitől függően rendelkezhet.

A korai speciális terápia hiányában ezek lesznek az óvodai fejlesztés fő céljai, kiegészítve a viselkedésproblémák, viselkedés- és gondolkodási készségek terápiájával, szükség esetén a korai elemi készségek kialakításával (szobatisztaság, rágás-evés, önkiszolgálás) fejlesztésének elemeivel.

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív rehabilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata. A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

XV. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

Az óvodában megvalósuló esélyegyenlőségi intézkedések közvetlen céljai:

Az óvodai nevelés közvetlen célja az esélyegyenlőség biztosítása terén a szegényebb családok gyermekeinél jelentkező kognitív hátrányok mérséklése. A pedagógiai és az egyéb lépések tehát nem szociális, hanem nevelési/pedagógiai irányultságúak. Minden lépés a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő - a beiskolázhatóságot biztosító - fejlődését szolgálja

A szociális hátrányok kompenzálása:

A szociális hátrányok kompenzálása nem jelenti azt, hogy az óvoda átveszi, átveheti a család, a szociális ellátórendszer vagy épp az önkormányzat szerepét. E helyett mélyebb együttműködésre törekszik a többi szereplővel, a szülőkkel, a gyermekjóléti szolgálattal, a fenntartóval, az iskolával, a civil szervezetekkel és más intézményekkel. Az óvoda csak a nevelési, szocializációs folyamatot közvetlenül akadályozó tényezők felszámolása terén bír hatékony eszközökkel.

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mindahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell

- a teljesítmények értékelése során
- az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során
- gyermeki jogok gyakorlása során

- az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során (a jogszabály alapján járó juttatások, illetőleg a nevelési-oktatási intézmény mérlegelése alapján adható juttatások)
- az óvoda feladata az is, hogy a tehetségigéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére segítséget nyújtson
- érvényesíteni kell az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során
- a gyermek csoportban való elhelyezése során
- szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön
- megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön

XVI. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység:

Legfőbb célunk, hogy a gyermekik jogokat érdekeket érvényre juttassuk. A gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosítjuk. A gyermeket és a környezetét alaposan megismerjük, minden olyan veszélyt megelőzzük, ami a gyermek hátrányos fejlődését okozhatja, azokat felfedezzük és megszüntetjük.

Gyermekvédelmi feladataink:

Fő feladatunk, hogy a gyermek jogait és védelmét érvényesítsük úgy, hogy tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége,

Az óvodavezető:

- felel a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, így feladatkörébe tartozik a gyermekvédelmi munka irányítása;

- jelzi az óvodáztatási támogatással kapcsolatos tudnivalókat, a szülőket tájékoztatja az igénybe vehető támogatási lehetőségekről, étkezési kedvezményekről.

Az óvodapedagógusunk feladatai:

- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvóintézkedésre javaslatot tesz.
- Az új óvodásokkal és szüleikkel közös programok, látogatások keretében minél jobban megismerkedik, így segítve van az újonnan érkezők beilleszkedését.
- Az óvodába járás előtt előzetes családlátogatáson vesz részt, hogy megismerje a gyermeket és környezetét.
- Szülőkkel bizalomra épülő, kölcsönösen együttműködő kapcsolatot létrehoz.
- Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését.
- Feltárja a gyermek fejlődését hátráltató tényezőket.
- Minden óvodai dolgozó köteles tiszteletben tartani a gyermek személyiségét és értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire.
- Az összes óvodában dolgozó közreműködik a gyermekvédelemben, az óvodapedagógusoknak munkaköri kötelezettsége, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatokat ellátásában, gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- A családról szerzett információkat hivatali titokként kezeli
- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását, hiányzás esetén jelzi az óvodavezetőnek
- Hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetben levő gyermekek jelzése az óvodavezetőnek és a gyermekvédelmi felelősnek.

A gyermekvédelmi felelős feladata:

- A veszélyeztető okok esetén a szülőket tájékoztatja a lehetőségekről, személyekről, akikhez a problémákkal fordulhatnak.
- Gyermekvédelmi feladatok koordinálása

- Szükség esetén családlátogatások a veszélyeztető okok feltárása érdekében.
- Nyilvántartás vezetése
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíteni az illetékes szervet.
- Környezettanulmány készítése az óvodapedagógusokkal
- Rendszeres havonkénti kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával.
- Munkaterv, beszámoló készítése és nyilvántartás vezetése.

A gyermekvédelem három területe:

- A veszélyeztető okok megelőzése.
- A veszélyeztetettség feltárása.
- A veszélyeztetettség megszüntetése.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- antiszociális környezet
- rossz lakásviszonyok
- nevelési hiányosságok, elhanyagoló nevelés
- rossz anyagi helyzet
- egészségügyi okok a családban a devianciák halmozott előfordulása
- megromlott családi kapcsolat

Jelzési kötelezettség: óvodapedagógus → gyermekvédelmi felelős → óvodavezető →
intézményvezető → felsőbb szervek

XVII. Az óvoda kapcsolatrendszere:

Az óvoda sikeres működéséhez nagyon fontos, hogy mindenkiel, aki a szolgáltatásunkhoz kapcsolódik, kiváló viszonyt alakítsunk ki. A folyamatos kommunikáció, és visszacsatolás nemcsak a napközi gördülékeny működését, de sok esetben a fejlődését is elősegíti.

Szülőkkel:

Beiratkozás előtt, egy szülői értekezlet keretében, megmutatjuk magát az épületet, valamint személyesen találkozhatnak a gyermek pedagógusaival is. A pedagógusok segítségével ismertetjük az óvoda programját, a napi rendet és házi rendet. Itt a szülők is lehetőséget kapnak arra, hogy megosszák velünk gondolataikat, elképzeléseiket.

Egy mélyinterjú keretében igyekszünk minél bővebb információt megtudni a család, és gyermek szokásairól, esetleges betegségeiről, hogy ezek segítségével a legjobb szolgáltatást tudjuk nyújtani a gyermek számára. Amennyiben lehetőség van rá, egy családlátogatás keretében szeretnénk először találkozni a gyermekkel. Úgy érezzük, hogy így a gyermek is könnyebben szavaz bizalmat, illetve barátkozik össze azzal a személlyel, aki helyettesíteni fogja a szüleit a óvodában.

A szerződéskötést, és beiratkozást követően beszoktatási időszakot biztosítunk. A beiratkozás után havi rendszerességgel – amennyiben igény van rá gyakrabban - fogadóóra jellegű beszélgetéseket tartunk. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőt tájékoztassuk a gyermek fejlődéséről, beilleszkedéséről, eredményeiről, mindemellett az ő visszacsatolására is feltétlenül szükség van.

A fogadóórákon kívül nyitott napok alkalmával lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülő belepillantson gyermeke mindennapi tevékenységeibe is. Évente néhány alkalommal családi napot tartunk az ünnepek, és az évszakokat lezáró műsorok keretében.

A faliújságról, illetve a honlapon keresztül tájékoztatjuk a szülőket a mindennapos információkról.

Apák napja

A kapcsolattartás általános formái:

- Játszó délután az új gyermekek számára
- Beszoktatás (Két hét)
- Fogadóórák (Szülő vagy óvónő kezdeményezésére bármikor, szükség szerint.)
- Szülői értekezletek (Évente 1 alkalommal.)
- Ünnepek (Márton nap, Mikulás, anyák napja, Évzáró)
- Reggeli és délutáni mindennapi találkozások
- Fejlődési napló
- Faliújság
- Internetes közösségi média

Farsang

Anyák napja

Kapcsolattartás a bölcsődékkal:

- Fontos a kölcsönös nyitottság, az együttműködés és a bizalom.
- Lehetőséget teremtünk, hogy a bölcsődések szüleikkel ellátogassanak hozzánk és megismerkedjenek a leendő óvodapedagógusaikkal és az óvodával.
- Olyan szeretetteljes környezetet biztosítunk, ahol a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát.
- Fokozatos ismerkedéssel törekszünk az átmenetet zökkenőmentessé tenni.
- lehetőséget teremtünk a környező bölcsődék gondozónői számára, hogy betekintést nyerjenek az óvodai életbe.

Kapcsolattartás az iskolával:

- törekszünk a zavartalan átmenetre
- fontos az együttműködés és a kölcsönös bizalom
- tájékozódunk a környéki iskolák követelményeiről, pedagógiai programjáról és nevelési elveikről
- ellátogatunk a nagycsoportosainkkal a környék iskoláiba
- lehetőséget teremtünk, hogy a leendő tanítónők óvodai környezetben megismerjék a nagycsoportos óvodásaikkal
- az iskolaválasztás lehetőségeit bemutatjuk a szülőknek

XVIII. A pedagógiai munka dokumentáció

A tervezési folyamatot érintő legfontosabb meghatározások és érvényesítendő tartalmi elvárások: *(Kiemelés az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez c. dokumentum fogalomtárából.)*

Éves terv:

A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára és az intézmény pedagógiai programjára épül. Célja áttekintést adni a pedagógusnak egy-egy tevékenységhez kapcsolódva az adott csoportban zajló egész éves nevelési-oktatási folyamatáról. Az éves terv tartalmazza a csoport megnevezését, a foglalkozások számát és felosztását témakörönként. A foglalkozásokhoz kapcsolódva megadja a főbb didaktikai feladatokat, a fejlesztendő készségeket és képességeket, valamint a kapcsolódó ismereteket is. Az éves tervet a pedagógus év közben a tapasztalataival, megjegyzéseivel egészítheti ki.

Tanulási-tanítási egység:

A tanulási-tanítási folyamatnak egy olyan egysége, amelynek keretében a gyermek valamely nevelési-oktatási célt egy adott műveltség tartalom, tanítási téma feldolgozása révén ér el. A tanulási-tanítási egységhez meghatározott időkeret kapcsolódik. Egyik fajtája a tematikus terv.

Tematikus terv:

A tanulási-tanítási egység egyik fajtája. A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, az adott műveltségi területhez és tevékenységhez kapcsolódva, az intézmény pedagógiai programjára és a pedagógus által készített éves tervre épül. Célja, hogy áttekintést adjon egy adott csoportban egy konkrét témakörnek a tanulási-tanítási folyamatáról. A tematikus terv részletesebb mint az éves terv, tartalmazhatja a csoport megnevezését, a

foglalkozások számán és felosztásán, a foglalkozásokhoz rendelt didaktikai feladatokon, a fejlesztendő készségeken és képességeken, valamint a kapcsolódó ismereteken túl az alkalmazott főbb módszerek, szervezési módok és tanítási eszközök megnevezését is.

Foglalkozásterv:

A pedagógus által készített tervezési dokumentum, amely rögzíti a foglalkozás céljait, nevelési-oktatási stratégiáját, a foglalkozás felépítését, menetét, az alkalmazott módszereket és szervezési módokat, valamint az eszközöket. A foglalkozásterv tartalmazhatja a gyermeki és a pedagógusi tevékenységek tömör leírását, valamint a pedagógus instrukcióit is, továbbá a lehetséges gyermeki válaszokat és választevékenységeket. A foglalkozástervhez – szakmai ellenőrzés, minősítés, portfólióba történő feltöltés során - a mellékletben célszerű csatolni a gyermekek részére szóló feladatlapokat, a feldolgozott szövegeket, az egyéb segédeszközöket, és érdemes mellékelni az IKT- műveltségterületeket is.

A pedagógiai dokumentáció célja, hogy megjelenítse a helyi pedagógiai program elv-, cél-, és feladatrendszerét, meghagyva az óvodapedagógusok választási szabadságát a módszerek és az eszközök alkalmazásában. Az óvodapedagógus feladata, hogy a különböző tevékenységeket, kötetlen és kötött foglalkozásokat a pedagógiai program cél és feladatrendszere mentén logikusan építi fel.

Elvárás, hogy a pedagógiai munka napi gyakorlata összhangban legyen az éves, valamint a kapcsolódó tematikus tervezésben foglaltakkal. Eltérések csak indokolt esetben fordulhatnak elő.

Intézményi szintű pedagógiai dokumentumok

- Az óvodai nevelés országos alapprogramja (Alapprogram)
- Vitamini Magánóvoda Pedagógiai Programja,
- Vitamini Magánóvoda Önértékelési Programja
- A Vitamini Magánóvoda Munkaterve a pedagógiai program adott évben megvalósítandó – céljait és feladatait tartalmazza

Csoportszintű pedagógiai dokumentumok:

- csoportnapló
- gyermekcsoport összetételére, létszámára, a csoport működésére vonatkozó adatok
- Javasolt napi és hetirend
- Speciális fejlesztésben résztvevő gyermekek névsorai
- Óvó-védő szabályok
- A csoportban elvégzett egészségügyi szűrések/ellenőrzések
- Ünnepek és hagyományok / események
- Szülői értekezletek dokumentációi
- Befogadási terv
- Éves tanulási terv
- Tervezett programok, szervezési feladatok
- Fejlesztési ütemtervek; A tevékenységekben megvalósuló tanulás – Tematikus terv,
- Átvett intézményi jó gyakorlatok, saját innovációk nyomon követése
- Kapcsolat a szülőkkel
- Hivatalos ellenőrzések, látogatók
- Szülői nyilatkozatok
- Balesetek nyilvántartása
- A csoport életével kapcsolatos feljegyzések

Felvételi és mulasztási naplóA gyermekek fejlettségállapotának mérése - Egyéni fejlődés nyomon követésének dokumentuma - Fejlődési napló:

A nyomon követésnek sokféle módja ismert, ez a fejlődési napló a gyermekek széles körű megismerésén alapuló, kompetenciáik figyelembe vételét előtérbe helyező, szöveges és kódolós rendszer. Célja a gyermekek megfigyelése és a megismert képességekre alapozott fejlődés differenciált segítése.

A Fejlődési napló legfontosabb jellemzői - Az óvodapedagógusok feladatai:

- Az egyes szempontokhoz rendelt öt fokozat valamelyike a fejlődés adott állapotát reprezentálja.
- A mérési és értékelési eredmények felhasználása elengedhetetlen a fejlesztés során, a saját pedagógiai gyakorlatában.
- Az értékelés a további fejlesztés kiindulópontjaként, egyéni fejlesztési tervként értelmezendő.
- A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi, évente két alkalommal írásban rögzíti.
- A fejlődési naplóba – összhangban a tematikus tervekkel – minimum félévente elhelyezésre kerül 1-1- gyermeki produktum.
- Indokolt esetben kezdeményezi a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét
- A gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább félévenként – rögzíti
- Rögzíteni kell a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat
- A szülő kérésére az óvoda tájékoztatót készít a gyermek óvodai fejlődéséről, és javaslatot tesz a gyermek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre (a továbbiakban: fejlesztési javaslat). A fejlesztési javaslat elkészítését a szülő az iskolába lépést megelőző három, illetve az iskola megkezdését követő hat hónapon belül kérheti. A fejlesztési javaslatot az óvoda átadja a szülő részére.

